

Institute
for Tax Advisors
& Accountants

CONGRES ITAA

Overdracht van ondernemingen – enkele fiscale aspecten

Inhoudstafel

- 1) Situatieschets
- 2) Overzicht van de relevante wetsbepalingen
- 3) Normaal beheer privé-vermogen
- 4) Géén normaal beheer privé-vermogen
- 5) Beroepsinkomen

1. SITUATIESCHETS

Twee manieren van overdracht

- Overdracht van de onderneming zelve
- Overdracht van de aandelen van de vennootschap

⇒ Fiscaal heel erg verschillend !

Art 28 WIB 92

Winst en baten van een vorige beroepswerkzaamheid die de verkrijger of de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is voorheen heeft uitgeoefend, zijn:

1° inkomsten die worden verkregen of vastgesteld **uit hoofde of naar aanleiding van de volledige en definitieve stopzetting van de onderneming** of van de uitoefening van een vrij beroep, ambt, post of winstgevende bezigheid en voortkomen uit meerwaarden op activa die voor de beroepswerkzaamheid zijn gebruikt;

2° inkomsten die worden verkregen of vastgesteld na de stopzetting en voortkomen uit de vorige beroepswerkzaamheid

Art. 171 WIB 92 : schematisch overzicht

Stopzettingsmeerwaarde op **immateriële vaste activa**

- Boven 4x4 regel : progressief tarief
- Binnen 4x4 regel : 33%
- Binnen 4x4 regel en verkregen of vastgesteld nav de stopzetting van de activiteit vanaf de leeftijd van 60 jaar of nav het overlijden of nav de gedwongen definitieve stopzetting : 10%

Art. 171 WIB 92 : schematisch overzicht

Stopzettingsmeerwaarde op materiële en financiële vaste activa en andere aandelen

- Niet verkregen of vastgesteld nav de stopzetting van de activiteit vanaf de leeftijd van 60 jaar of nav het overlijden of nav de gedwongen definitieve stopzetting : 16,5%
- verkregen of vastgesteld nav de stopzetting van de activiteit vanaf de leeftijd van 60 jaar of nav het overlijden of nav de gedwongen definitieve stopzetting : 10%

Art. 171 WIB 92 : schematisch overzicht

Stopzettingsmeerwaarde op **voorraden, handelsvorderingen**

- Niet verkregen of vastgesteld nav de stopzetting van de activiteit vanaf de leeftijd van 60 jaar of nav het overlijden of nav de gedwongen definitieve stopzetting : progressief tarief
- verkregen of vastgesteld nav de stopzetting van de activiteit vanaf de leeftijd van 60 jaar of nav het overlijden of nav de gedwongen definitieve stopzetting : 10%

F. Vanneste, inspecteur BBI Brugge, T.F.R, 2011, 542 - 543:

“Wanneer een zelfstandige zijn handelszaak verkoopt zijn de stopzettingsmeerwaarden belastbaar in de personenbelasting, dit bij toepassing van artikel 28 WIB 1992.

Wanneer een bedrijfsleider zijn handelszaak verkoopt via de verkoop van aandelen die hij bezit in zijn (werk)vennootschap, zouden die meerwaarden niet belastbaar zijn.

Dit zou een duidelijke anomalie in de fiscale wetgeving inhouden”

2. OVERZICHT RELEVANTE WETSBEPALINGEN

Overdracht niet-beroepsmatige activa :

- 1) Belastingvrij indien 'normaal beheer privé-vermogen' : art. 90, eerste lid, 1° WIB 92
- 2) Diverse inkomsten indien géén 'normaal beheer privé-vermogen' : art. 90, eerste lid, 1° WIB 92
- 3) Diverse inkomsten igv overdracht van aandelen : art. 90, eerste lid, 9° WIB 92

Art. 90, lid 1 WIB 29 : diverse inkomsten zijn

1° onverminderd het bepaalde in 1°bis, 1°ter, 8° en 10° winst of baten, hoe ook genaamd, die zelfs occasioneel of toevallig, **buiten het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid**, voortkomen uit **enige prestatie, verrichting of speculatie** of uit diensten bewezen aan derden, daaronder **niet begrepen normale verrichtingen van beheer van een privé-vermogen** bestaande uit onroerende goederen, portefeuillewaarden en roerende voorwerpen

Héél breed toepassingsgebied !

- **elke** winst of baat uit **enige** verrichting buiten beroepswerkzaamheid is belastbaar divers inkomen
- tenzij normale verrichting van beheer van privé-vermogen van onroerende goederen, portefeuillewaarden en roerende voorwerpen

Art. 90, lid 1 WIB 29 : diverse inkomsten zijn

9° meerwaarden op **aandelen** die:

- ofwel, zijn verwezenlijkt naar aanleiding van de **overdracht onder bezwarende titel** van die aandelen **buiten het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid**, daaronder **niet begrepen normale verrichtingen van beheer van een privévermogen**

- ⇒ Viseert specifiek meerwaarden aandelen;
- ⇒ Géén onderscheid tussen overdrachten aan inwoners of niet-inwoner;
- ⇒ Viseert enkel overdrachten onder bezwarende titel, dus verkopen, inbrengen,.. maar dus niet schenkingen of verervingen;
- ⇒ Buiten de beroepswerkzaamheid, zoniet is het een beroepsinkomen en geen divers inkomen (zie verder);
- ⇒ Behalve indien normaal beheer privévermogen

Art. 90, lid 1 WIB 92 : diverse inkomsten zijn

9° meerwaarden op aandelen die (vervolg) :

- ofwel, rechten in een binnenlandse vennootschap vertegenwoordigen en die naar aanleiding van de overdracht onder bezwarende titel van die aandelen aan een in artikel 227, 2° of 3°, vermelde rechtspersoon waarvan de voornaamste inrichting of de zetel van bestuur of beheer **niet in een Lidstaat van de Europese Economische Ruimte is gevestigd**, indien de overdrager, of zijn rechtsvoorganger ingeval de aandelen niet onder bezwarende titel zijn verkregen, op enig tijdstip in de loop van vijf jaar vóór de overdracht, alleen of samen met zijn echtgenoot of zijn afstammelingen, zijn ascendenten, zijn zijverwanten tot en met de tweede graad en die van zijn echtgenoot, middellijk of onmiddellijk meer dan **25 %** heeft bezeten van de rechten in de vennootschap waarvan de aandelen worden overgedragen
- ⇒ Enkel meerwaarden op aandelen in een binnenlandse vennootschap;
  - ⇒ Enkel overdracht aan een buitenlandse niet-EER rechtspersoon;
  - ⇒ Enkel “belangrijke deelnemingen” : meer dan 25%, op enig ogenblik in de vijf voorgaande jaren;

Art. 171 WIB 92 : tarief

In afwijking van de artikelen 130 tot 145 en 146 tot 156, zijn **afzonderlijk belastbaar**, behalve wanneer de aldus berekende belasting, vermeerderd met de belasting Staat op de andere inkomsten, meer bedraagt dan de overeenkomstig de voormelde artikelen bepaalde belasting op de in de artikelen 17, § 1, 1° tot 3° en 90, eerste lid, 6° en 9°, vermelde inkomsten en op de meerwaarden op roerende waarden en titels die op grond van artikel 90, eerste lid, 1°, belastbaar zijn, vermeerderd met de belasting Staat met betrekking tot het geheel van de andere belastbare inkomsten:

1° tegen een aanslagvoet van **33 %**:

a) de in **artikel 90, eerste lid, 1°, 9°, eerste streepje (...)**, vermelde diverse inkomsten

Art. 171 WIB 92 : tarief

In afwijking van de artikelen 130 tot 145 en 146 tot 156, zijn **afzonderlijk belastbaar**, behalve wanneer de aldus berekende belasting, vermeerderd met de belasting Staat op de andere inkomsten, meer bedraagt dan de overeenkomstig de voormelde artikelen bepaalde belasting op de in de artikelen 17, § 1, 1° tot 3° en 90, eerste lid, 6° en 9°, vermelde inkomsten en op de meerwaarden op roerende waarden en titels die op grond van artikel 90, eerste lid, 1°, belastbaar zijn, vermeerderd met de belasting Staat met betrekking tot het geheel van de andere belastbare inkomsten:

4° tegen een aanslagvoet van **16,5%** :

e) de in **artikel 90, eerste lid, 1°, 9°, tweede streepje** vermelde meerwaarden

Overdracht beroepsmatige activa : art. 37 WIB 92

Onverminderd de toepassing van de voorheffingen, worden inkomsten van onroerende goederen en van roerende goederen en kapitalen als **beroepsinkomsten** aangemerkt wanneer die goederen en kapitalen worden **gebruikt voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid** van de verkrijger van de inkomsten.

- ⇒ Indien aandelen beroepsmatig aangewend : meewaarde belastbaar als beroepsinkomen
- ⇒ Is enkel voor een **handelaar in aandelen** (“trader”) of een **vennootschap**, niet voor een bedrijfsleider die zijn aandelen verkoopt (zie verder)

Rulingpraktijk

Hoewel meerwaarden op aandelen uit artikel 90, 1° WIB 1992 werden “gelicht” en ondergebracht in art. 90, 9° WIB 92, maken beide artikelen nog steeds het voorwerp uit van rulingaanvragen :

- Bevestiging dat de meerwaarde voortkomt uit normaal beheer privé-vermogen : art. 90, 9° WIB 92;
- Bevestiging dat de meerwaarde niet het gevolg is van speculatie : art. 90, 1° WIB 92

Fiscus mag hopen op 100 miljoen van Coucke

09/04/2015 om 05:00 door Pascal Dendooven

Coucke gaat op die nieuwe verkoop wél belasting moeten betalen. Bij de eerste verkoop, die hem 1,2 miljard opleverde, was er ophef omdat hij nul euro belasting moest betalen. Op de nieuwe deal boekt hij nu zowel een wisselkoerswinst als een aandelenwinst. De wisselkoerswinst is belast tegen het vennootschapstarief (34%). De aandelenwinst tegen 25 procent. De aandelenbelasting is deze keer wel verschuldigd omdat hij binnen het jaar verkoopt vanuit een vennootschap. Mogelijk kan een stukje fusievrijstelling verrekend worden. Bij een gemiddelde belastingfactuur van 25 procent zou de fiscus 100 miljoen innen.

Coucke hield destijds zijn aandelen-Omega Pharma aan via Alychlo, genoemd naar zijn dochters Alysée en Chloé. Het betekent ook dat zijn vermogen bijna volledig in die holding zit. Ook alle investeringen die hij doet, of het nu de aankoop is van RSC Anderlecht, waarvan hij intussen voorzitter is geworden, of investeringen in Durbuy, gebeuren via Alychlo.

⇒ **Meerwaarde op aandelen Omega Pharma zijn behaald door een vennootschap !**

3. NORMAAL BEHEER PRIVE- VERMOGEN

Meerwaarden uit verkoop van aandelen

Zie eerder : indien meerwaarde voortvloeit uit “normaal beheer van privé-vermogen” is ze niet belastbaar (artikel 90, eerste lid, 1° en 9° WIB 92)

Wat is “normaal beheer van het privé-vermogen” ?

Gent, 30 november 2010 : omschrijving van “normaal beheer”

“Dit laatste kan omschreven worden als een beheer uitgevoerd door een normale, voorzichtige en redelijke privépersoon, de zogenaamde **pater familias** dat er op gericht is **zonder buitensporige risico's of aanwending van professionele middelen of technieken** het privévermogen te behoeden dan wel te doen aangroeien”

Rb. Gent, 5 februari 2010

“In tegenstelling tot hetgeen de administratie meent, is de rechtbank van oordeel dat het begrip van de goede huisvader concreet moet worden beoordeeld en niet zonder meer een vast omlijnd profiel omvat dat vast staat ongeacht de concrete omstandigheden. **Het concept van de goede huisvader hoeft niet zonder meer te worden beperkt tot de modale huisvader of “jan met de pet”, zoals de administratie voorhoudt.**

Zonder enig moreel oordeel te willen vellen omtrent de capaciteit van eenieder, kan worden aangenomen dat het beheer van het privaat vermogen van een bedrijfsleider van een internationale groep die tevens mandaten heeft in zestig vennootschappen, in belangrijke mate zal verschillen in vergelijking met een modale huisvader die bijvoorbeeld niet gewoonlijk in aanraking komt [met] vennootschapstructuren [sic] en financiële producten.

Hoewel een norm van normaal risicoprofiel redelijk definieerbaar is, zal de concrete uiting ervan in belangrijke mate kunnen verschillen afhankelijk van de concrete situatie van de betrokken personen”

Normaal beheer privé-vermogen

Criteria uit rechtspraak en rulings

- Aanwezigheid niet-fiscale motieven : economische motieven (bv. intrede nieuwe vennoten),familiale motieven (erfenisregeling, ..);
- complex karakter of spitsvondig feitencomplex;
- waardering van de aandelen (externe waardering aangewezen);
- wijze van financiering;
- bezitsduur van de aandelen;
- financiële draagkracht kopende partij

Zie ook tweede advies over “meerwaarden op aandelen” van 22 maart 2011 (nu ingetrokken) : 9 criteria

Normaal beheer privé-vermogen

Aandachtspunten (in samenlezing met criteria uit voorgaande slide) :

- 1) verkoop aan eigen holding (“interne meerwaarde”)
- 2) verkoop vastgoedvennootschap
- 3) verkoop vennootschap met “overtollige liquiditeiten”
- 4) verkoop aandelen holdingvennootschap ipv werkvennootschap
- 5) Verkoop met behoud van controle (bv. minderheidsparticipatie)

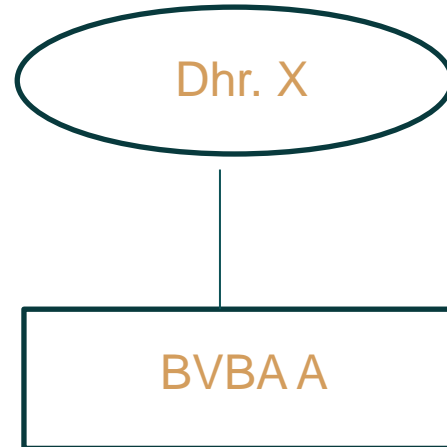

Normaal beheer privé-vermogen

ITAA

Geval 1 : Jaarverslag DVB 2015, p. 36 – 37

Structuur vóór

Geval 1 : Jaarverslag DVB 2015, p. 36 – 37 (vervolg)

De heer X bezit **alle aandelen** van bvba A, een exploitatievennootschap. De heren Y en Z zijn momenteel in dienst van bvba A. Om de continuïteit van de onderneming te waarborgen wenst de heer X deze 2 personeelsleden te laten toetreden als vennoot. Zij wensen deel te nemen aan de dagelijkse leiding en de belangrijke besluitvorming van de onderneming, maar beschikken niet over voldoende financiële middelen om zich onmiddellijk – elk voor één derde – in te kopen in bvba A.

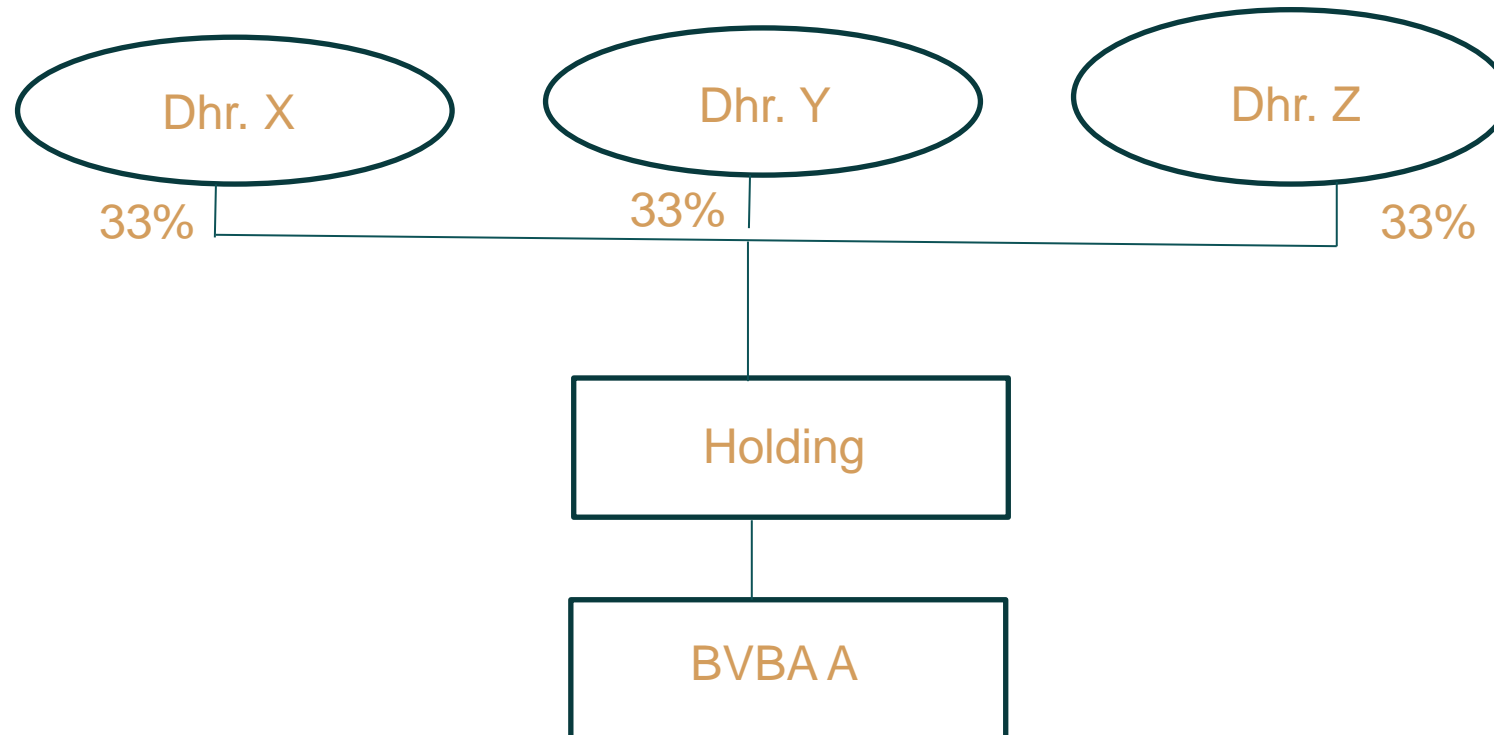
Om de toetreding mogelijk te maken werd een holdingvennootschap opgericht door de heren X, Y en Z **waarvan ze elk 1/3e van de aandelen** bezitten. Vervolgens verkoopt de heer X zijn aandelen bvba A aan de nieuw opgerichte holding.

Voorafgaand aan de verkoop vond een aanzienlijke kapitaalvermindering plaats bij bvba A zodat er **geen overtollige liquiditeiten** meer aanwezig zijn in bvba A. De overblijvende gelden in bvba A zijn te beschouwen als werkkapitaal.

Normaal beheer privé-vermogen

Geval 1 : Jaarverslag DVB 2015, p. 36 – 37 (vervolg)

Structuur na

Geval 1 : Jaarverslag DVB 2015, p. 36 – 37 (vervolg)

De geplande verkoop door de aanvrager van zijn aandelen bvba A aan een nieuw opgerichte holding waarin tevens derden – werknemers van bvba A - participeren, kadert in de **intrede van deze derden** en in de **verdere ontwikkeling en uitbreiding van de activiteiten**. De toetreding van de nieuwe vennoten biedt een enorme meerwaarde aan het bedrijf, met name de mogelijkheid een aantal bijkomende dienstverleningen aan het cliënteel aan te bieden.

Hierdoor kan een hogere graad van professionalisme worden aangeboden waardoor er zeker een meeromzet kan gegenereerd worden met automatisch een stijging van het personeelsbestand. Indien de heren Y en Z niet hadden kunnen toetreden, hadden zij wellicht de bvba A verlaten, wat een verlies aan cliënteel en kennis zou betekenen. Door de geplande werkwijze wordt een structuur gecreëerd die tegemoet komt aan de continuïteit en groei van bvba A (en die de nieuwe vennoten toelaat om te delen in het toekomstig rendement van de onderneming). De draagkracht van de kopende vennootschap werd aangetoond.

⇒ **Verkoop van meerderheidsparticipatie aan holding waarin verkoper 33% van de aandelen zal bezitten, om derden te laten toetreden : normaal beheer**

Geval 2 : Voorafgaande Beslissing nr. 2018.0328 van 8 mei 2018

Dhr. A verkoopt zijn aandelen in de operationele BVBA X aan een nog op te richten holdingvennootschap. De geplande verkoop van de aandelen kadert in de stabiliteit, continuïteit en toekomstige verderzetting/opvolging van de activiteiten van de BVBA X door mevr. B, een **medewerkster** van de BVBA X.

De aanvrager wenst zijn medewerkster mevr. B, die reeds een lange periode actief is in de BVBA X, geleidelijk aan op het niveau van het aandeelhouderschap en op het niveau van het bestuur bij de vennootschap te betrekken.

Geval 2 : Voorafgaande Beslissing nr. 2018.0328 van 8 mei 2018 (vervolg)

Met de verkoop door de aanvrager van zijn aandelen van de BVBA X aan een door de aanvrager en mevr. B met een beperkt kapitaal samen nog op te richten holdingvennootschap, wordt mevr. B op een voor haar financieel haalbare manier onrechtstreeks, via de nieuwe holdingvennootschap, mede-aandeelhouder van de BVBA X.

De aanvrager en mevr. B zullen **elk 50% van de aandelen van de holdingvennootschap** houden. Zij zullen beiden zaakvoerder worden van de nieuwe holdingvennootschap en de holdingvennootschap zal zaakvoerder worden van de BVBA X.

Geval 2 : Voorafgaande Beslissing nr. 2018.0328 van 8 mei 2018 (vervolg)

Verkoop wordt beschouwd als een normale verrichting van het privé-vermogen (art. 90, 9°, eerste gedachtestreepje WIB 92) , aangezien :

- Dhr. A de aandelen reeds geruime tijd in zijn bezit heeft;
- Géén complexe verrichting/spitsvondig feitencomplex;
- Overdracht kadert in de toetreding van (en verderzetting van de activiteit door) een medewerkster;
- Dhr. A **géén controlerende participatie** zal bezitten in de holdingvennootschap (**slechts 50%**);
- Verkoopprijs is marktconform (mevr. B is een derde partij);
- De aanwezige **liquiditeiten** in BVBA X zijn nodig voor de bedrijfsvoering en dus **niet overtollig**

Geval 2 : Voorafgaande Beslissing nr. 2018.0328 van 8 mei 2018 (vervolg)

Meerwaarde gerealiseerd bij de verkoop is niet het gevolg van speculatie (art. 90, 1° WIB 92), gelet op :

- Bezitsduur van de aandelen;
- Afwezigheid van hoge risico's

⇒ **Verkoop aan holding waarin verkoper 50% van de aandelen zal bezitten (en medezaakvoeder zal zijn), om een medewerkster te laten toetreden : normaal beheer**

Zie bv. ook Voorafgaande Beslissing nr. 2018.1137 van 29 januari 2019 (intrede 2 werknemers, behoud van 25% deelneming door verkoper), 2022.0323 van 24 mei 2022 (verkoop aan holding om nieuwe investeerders te laten intreden)

Geval 3 : Voorafgaande Beslissing nr. 2020.1258 van 30 juni 2020

Aandelen van operationele vennootschap BVBA X zijn in handen van 5 aandeelhouders. De aandeelhouders hielden percentages aan van 2% tot 36,5%.

Een aanslepend conflict heeft geleid tot een gerechtelijke gedwongen uitkoop van één van de hoofdaandeelhouders van X BVBA, nl. de heer E die 36,5% aanhield. De rechtbank vonniste dat dat de heer E zijn aandelen in X BVBA moest overdragen aan de vier overige aandeelhouders, zijnde de aanvragers. Aan elke aanvrager moest hij 25% van zijn aandelen overgedragen binnen de 10 dagen na de betaling van een voorschot door de aanvragers.

Na de uitvoering van het vonnis bezaten de aanvragers **alle aandelen** van X BVBA.

Geval 3 : Voorafgaande Beslissing nr. 2020.1258 van 30 juni 2020

Teneinde de verkoopprijs te kunnen financieren en met het oog op duidelijke juridische afspraken, zodat toekomstige conflicten eenduidig kunnen worden afgewikkeld, is beslist van een holdingvennootschap op te richten waarin de 4 overblijvende vennoten als gelijke en gelijkwaardige partners verder kunnen werken. De holdingvennootschap Y BV werd door de aanvragers onlangs opgericht, door elk voor 25%.

Met de bank werd een financieringsovereenkomst afgesproken ten belope van y euro. De aanvragers zullen deze financiering aanwenden om de verkoopprijs van y euro aan de heer E te betalen.

Geval 3 : Voorafgaande Beslissing nr. 2020.1258 van 30 juni 2020

Om tot de gewenste structuur te komen, namelijk een holding **waarin elke aanvrager 25% van de aandelen houdt**, hebben de aanvragers onlangs elk z aandelen X BVBA ingebracht in Y BV (z aandelen is het aantal dat de kleinste aandeelhouder in zijn bezit had vóór het vonnis). De overige aandelen X BVBA worden verkocht aan Y BV.

Enkel de aandelen die betrekking hebben op de uitkoop van de heer E zullen worden uitbetaald. De waarde van de overige verkochte aandelen zal op ten hoogste 10 jaar worden terugbetaald. Op de openstaande achtergestelde lening zal een marktconforme interest worden aangerekend.

- ⇒ **Géén toetrede van een derde, maar uitkoop van een bestaande aandeelhouder**
- ⇒ **Verkoop aandelen aan holding waarin verkoper 25% zal bezitten, tegen vendor loan op 10 jaar met marktconforme interest : normaal beheer**

Geval 4 : Voorafgaande Beslissing nr. 2020.2212 van 8 februari 2021

Dhr. X en Mevr. Y zijn wettelijk samenwonenden (**zuiver gescheiden vermogens**). Dhr. X bezit de meerderheid van de aandelen in de BV . De rol van Mevr. Y in het bedrijf is sterk gegroeid, en ze wenst dit vertaald te zien in zeggenschap en een bezoldigd bestuurdersmandaat.

Mevr. Y beschikt echter niet over de nodige financiële middelen om een 50% participatie te verwerven in de BV. Aanvragers wensen een evenwaardige eigendomsverhouding te bereiken via oprichting van een overnameholding NEWCO.

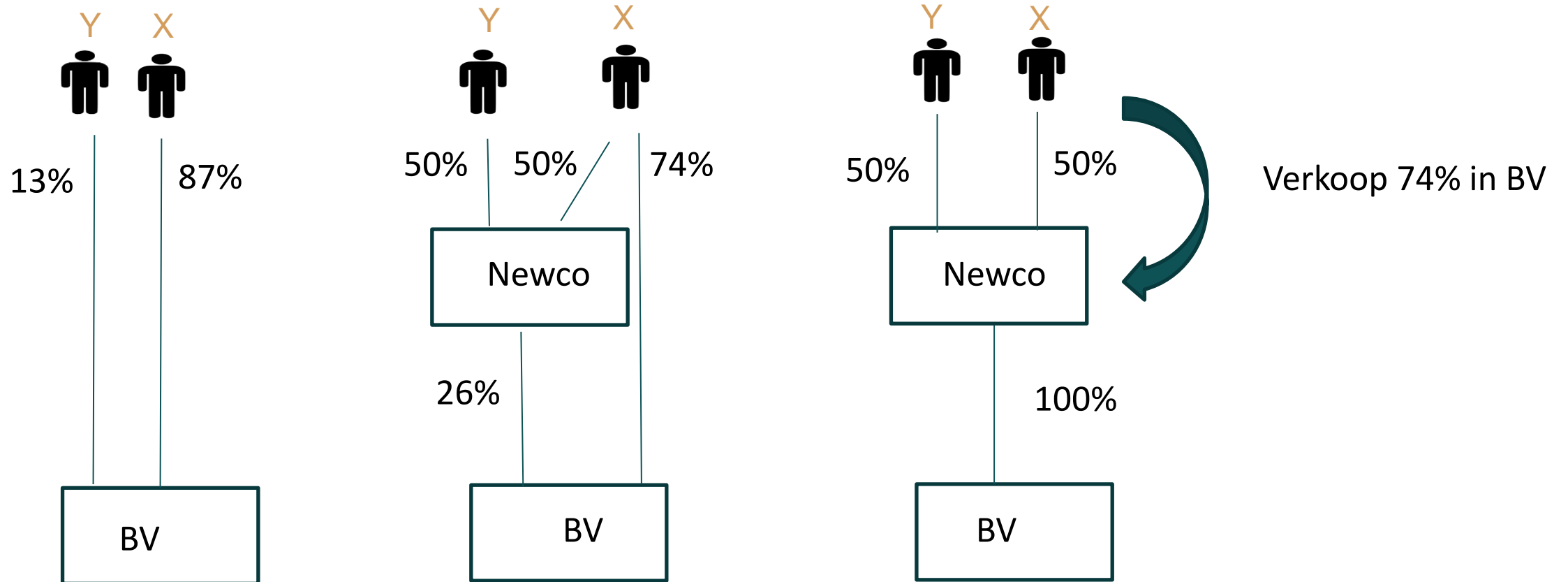
NEWCO wordt opgericht door gelijkwaardige inbreng van de minderheidsparticipatie in de BV. Vervolgens zal Dhr. X zijn resterende meerheidsparticipatie verkopen aan NEWCO, zodat NEWCO alle aandelen van de BV aanhoudt. De verkoop geeft aanleiding tot een rentedragende vordering van Dhr. X op NEWCO, die over 10 jaar wordt terugbetaald.

⇒ **Dus verkoop van aandelen aan holding met 50% deelneming tegen schuld**

⇒ **De andere 50% wordt gehouden door de partner, maar zuiver gescheiden vermogens**

Normaal beheer privé-vermogen

Geval 4 : Voorafgaande Beslissing nr. 2020.2212 van 8 februari 2021

Geval 4 : Voorafgaande Beslissing nr. 2020.2212 van 8 februari 2021 (vervolg)

De inbrengen en verkoop kunnen worden beschouwd als normale verrichtingen van het beheer van het privé-vermogen, op basis van volgende elementen :

- de aandelen zijn reeds geruime tijd in handen van de aanvragers;
- het betreft géén complexe verrichtingen noch spitsvondig feitencomplex;
- de verrichtingen beogen de continuïteit van de BV via verankering van Mevr. X;
- de verrichtingen beogen de persoonlijke vermogenssituatie van X en Y (in casu de **zuivere scheiding van hun goederen**) op een financieel haalbare manier te organiseren;
- NEWCO is tevens nuttig vanuit **erfrechtelijk oogpunt** (naar de jonge kinderen) van Dhr. X;

Geval 4 : Voorafgaande Beslissing nr. 2020.2212 van 8 februari 2021 (vervolg)

De inbrengen en verkoop kunnen worden beschouwd als normale verrichtingen van het beheer van het privé-vermogen, op basis van volgende elementen :

- De vordering is **rentedragend** en zal op maximaal 10 jaar worden terugbetaald;
- Er zijn **géén overtollige liquiditeiten** in de BV : de aanwezige liquiditeiten zijn nodig voor de dagelijkse werking van de groep;
- De meerwaarden die gerealiseerd zullen worden zijn, gelet op de bezitsduur van de aandelen, de wijze waarop de aandelen werden verkregen en gelet op de afwezigheid van financieringen bij het verkrijgen van de aandelen van de BV en van hoge risico's, niet het gevolg van speculatie als bedoeld in art. 90, eerste lid, 1° WIB 1992
- Voorwaarde : **waarderingsverslag** van de aandelen in de BV en inbrengverslag revisor dat de waarde van de aandelen op het moment van inbreng in NEWCO weergeeft moet worden overgemaakt aan plaatselijk controlekantoor.

Geval 5 : Voorafgaande Beslissing nr. 2022.0197 van 10 mei 2022 (vervolg)

Verkoop door Dhr. X van 99,96% van de aandelen van een Belgische vennootschap aan de holdingvennootschap B van zijn zoon. Na de verkoop zal Dhr. X geen aandeelhouder zijn van vennootschap B, noch er een mandaat hebben.

Normaal beheer van het privé-vermogen (art. 90, 9° WIB 92) op basis van volgende elementen :

- Geen complexe operatie;
- Aandelen reeds gedurende 20 jaren in het bezit;
- Verkoopprijs is marktconform;
- Familiaal motief : overdracht familiale vennootschap aan de volgende generatie;
- Géén overtollige liquiditeiten

Geval 5 : Voorafgaande Beslissing nr. 2022.0197 van 10 mei 2022

Meerwaarde is ook géén gevolg van speculatie (art. 90, 1° WIB 92), gelet op :

- bezitsduur van de aandelen,
- hun manier van verwerving, en
- het feit dat de verkoop géén hoog risico inhoudt

⇒ **Verkoop 99,96% van de aandelen aan holding van de zoon : normaal beheer**

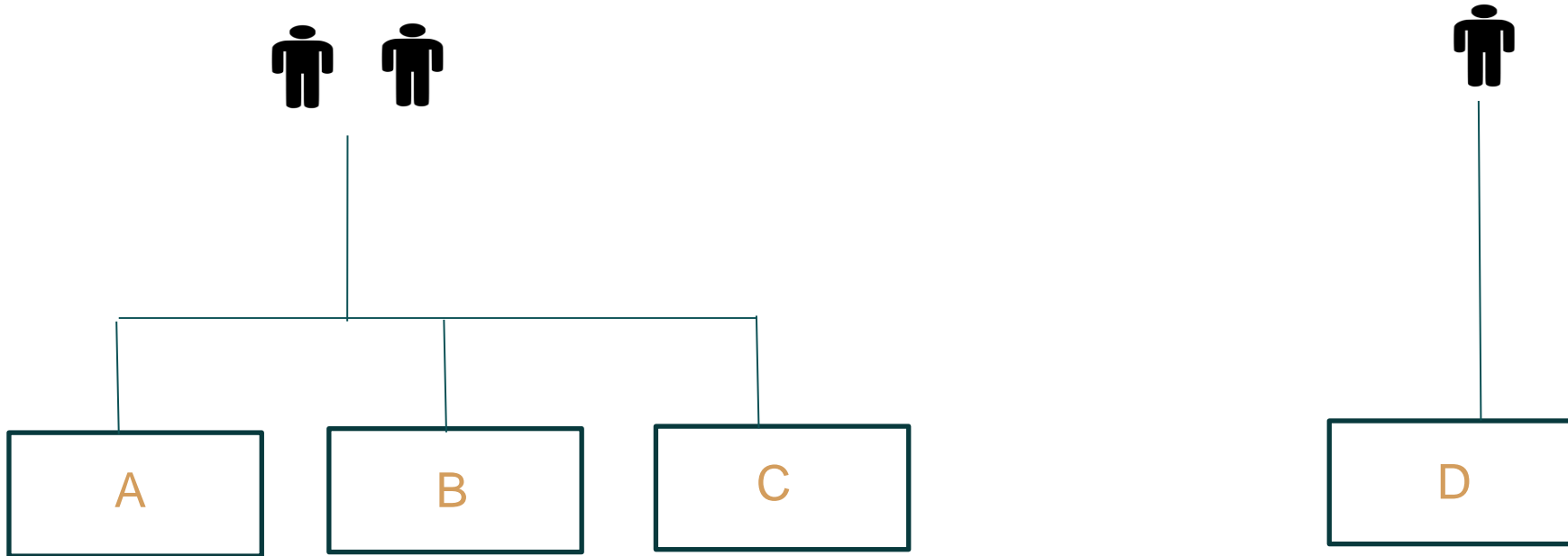
⇒ **Na de overdracht heeft verkoper geen aandelen noch mandaat meer in de vennootschap**

Zie ook Voorafgaande Beslissing nr. 2019.0454 van 10 december 2022

Normaal beheer privé-vermogen

ITAA

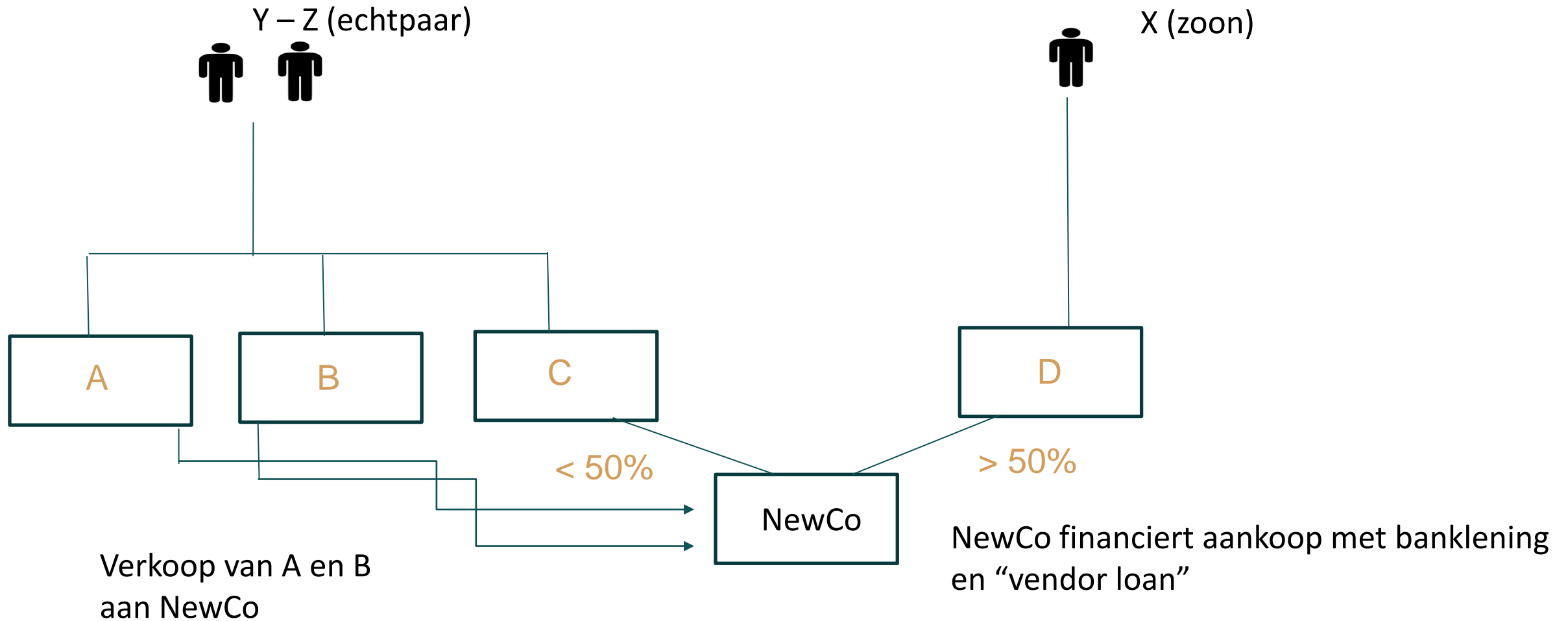
Geval 6 : Voorafgaande Beslissing nr. 2022.0281 van 10 mei 2022

Normaal beheer privé-vermogen

ITAA

Geval 6 : Voorafgaande Beslissing nr. 2022.0281 van 10 mei 2022 (vervolg)

Geval 6 : Voorafgaande Beslissing nr. 2022.0281 van 10 mei 2022 (vervolg)

Verkoop door echtpaar Y – Z van de aandelen van B en C aan de Newco (joint-venture tussen C en de managementvennootschap D van hun actieve zoon X) kadert in het **normaal beheer van het privé-vermogen** (art. 90, 9° WIB 92) op basis van volgende elementen :

- Geen complexe operatie noch spitsvondig feitencomplex;
- Aandelen A en B reeds sinds de oprichting in het bezit;
- Verkoopprijs is marktconform (copie waarderingsverslag werd voorgelegd);
- Familiaal motief : overdracht familiale vennootschap. Middels verkoop wordt rekening gehouden met feit dat slechts 1 van de 2 kinderen de onderneming wenst verder te zetten;
- Géén overtollige liquiditeiten;
- **Liquide middelen uit verkoop noch vendor loan zullen worden geschonken aan de zoon X;**
- Y – Z bevestigen dat zij de activiteiten van de vennootschappen niet zullen stopzetten

Geval 6 : Voorafgaande Beslissing nr. 2022.0281 van 10 mei 2022 (vervolg)

Meerwaarde is ook géén gevolg van speculatie (art. 90, 1° WIB 92), gelet op :

- bezitsduur van de aandelen,
- hun manier van verwerving, en
- het feit dat de verkoop geen hoog risico inhoudt

⇒ **Verkoop 100% aandelen aan joint-venture met vennootschap van zoon waarin verkoper minderheidsparticipatie heeft tegen vendor loan**

⇒ **Maar vendor loan wordt niet geschonken aan de zoon**

4. GEEN NORMAAL BEHEER PRIVE-VERMOGEN

4.1. Algemeen

Art. 90,9° WIB 1992 : meerwaarden op aandelen belastbaar, behalve indien niet voortvloeiende uit “normaal beheer privé-vermogen”

Zie eerder igv normaal beheer : criteria zijn o.m. :

- complexe structuur/spitsvondig feitencomplex,
- bezitsduur aandelen,
- aan-of afwezigheid van risico's

Géén normaal beheer privé-vermogen

ITAA

Is “geen normaal beheer” steeds gelijk aan speculatie ?

Antwerpen, 17 september 2013

“Opdat het normaal beheer van privaat vermogen wordt overschreden is **niet** vereist dat aangetoond wordt dat er sprake is van speculatie. Ook zonder speculatie kan er met andere woorden sprake zijn van een verrichting die het normaal beheer overstijgt en dus inkomsten genereert die belastbaar zijn in de zin van artikel 90, 1° WIB92”.

Géén normaal beheer privé-vermogen

ITAA

Voorafgaande beslissing nr. 900.038 dd. 19 mei 2009

‘In de traditionele rechtspraak is gebleken dat **speculatie en normaal beheer als het ware als elkaars natuurlijke tegenpolen worden beschouwd** [...] De belastingadministratie zelf maakt traditioneel nauwelijks voormeld onderscheid.

Volgens de administratieve commentaar is haast alleen speculatie belastbaar in toepassing van artikel 90, 1° WIB 1992: “In het algemeen mag worden aangenomen dat er sprake is van normale verrichtingen van beheer van een privévermogen, wanneer verrichtingen niet met speculatieve bedoeling geschieden en ze niet door herhaling de aard van een winstgevende bezigheid verkrijgen” (Comm.I.B. artikel 90/5.2.).

Voorafgaande beslissing nr. 900.038 dd. 19 mei 2009 (vervolg)

De administratie en de rechtspraak zitten voor de definitie van speculatie op één lijn.

“Speculatie” kan volgens de administratie worden omschreven als een transactie met veel risico, waarbij men bij een prijsstijging of prijsdaling kans maakt op veel winst, maar ook op een groot verlies (Comm. IB. nr. 90/5.6). Speculeren bestaat volgens de rechtspraak onder meer in het kopen van goederen met het risico van verlies, maar met de verwachting winst te maken door de stijging van hun marktwaarde [...] speculatie zal [...] kunnen worden afgeleid uit de omstandigheid dat de aankoop is verricht met het oog op een snelle wederverkoop met winst.

Fiscus krijgt gelijk in belastingclaim over verkoop Jules Destrooper

Patriek begon immers meteen onderhandelingen om meer aandelen te verkopen dan hij zelf in handen had. Hij liet zijn broer ook al weten dat hij zijn voorkooprecht wilde gebruiken, terwijl hij op dat moment het geld nog niet had. Het was dus ook nooit de bedoeling om de aandelen van zijn broer echt op te nemen in zijn privévermogen. Ze waren al op voorhand verkocht. Dat Peter alleen onderhandelde met Lotus en zijn broer voor een voldongen feit stelde, vindt de rechter niet relevant.

De rechter geeft de fiscus dus gelijk dat hij nog belasting claimt op de meerwaarde van 2,274 miljoen euro die Patriek binnenhaalde op de helft van de aandelen. Dus niet op zijn helft van de aandelen die hij wel al jaren in handen had. Ook de belastingverhoging van 10 procent krijgt van de rechter groen licht. ‘Van verzachtende omstandigheden is in hoofde van Patriek Destrooper helemaal geen sprake’, luidt het. Hij moet 885.656 euro betalen.

Maar volgens de Brugse rechter was in dit geval geen sprake van een ‘normaal beheer’. Om de aandelen van zijn broer te kopen gebruikte Patriek het geld dat hij kreeg van de familie Vandermarliere. Dat is allemaal op dezelfde dag geregeld bij de notaris. Dat zijn volgens de rechter geen handelingen die een goede huisvader zou stellen om zijn vermogen te doen groeien. ‘Zo zou een normaal, voorzichtig persoon niet gehandeld hebben in dezelfde omstandigheden’, luidt het.

Géén normaal beheer privé-vermogen ITAA

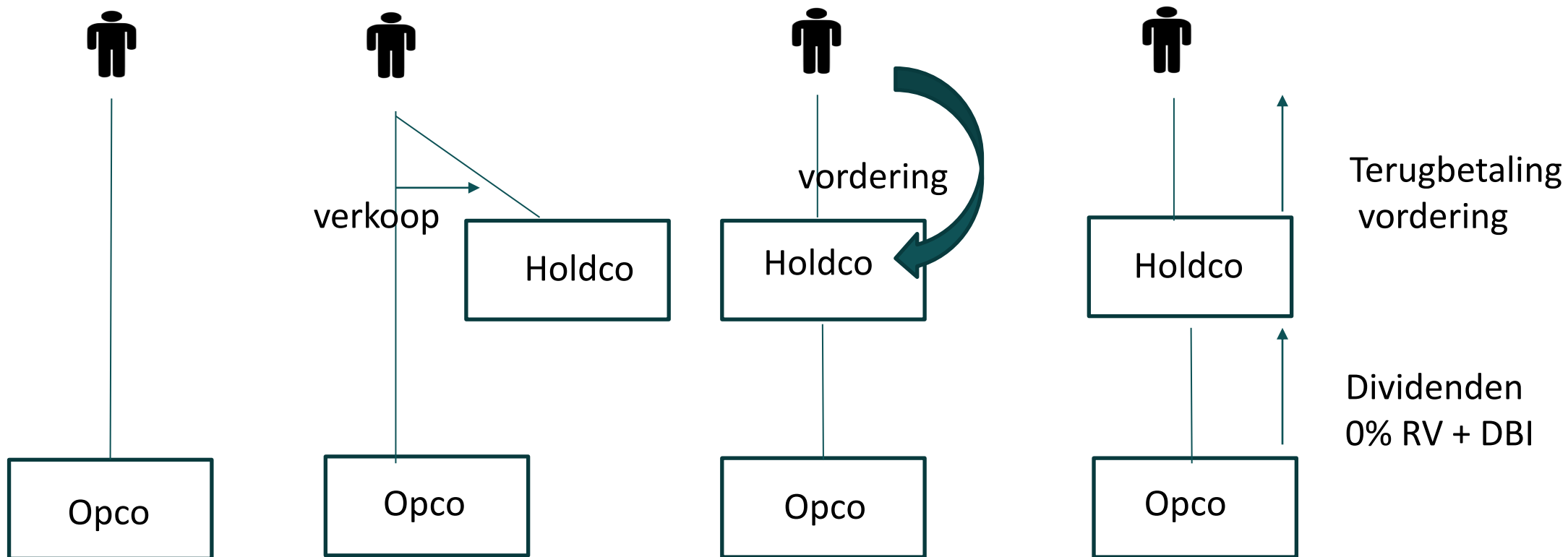
Bijzondere aandachtspunten :

- 1) Overdracht aan “eigen” holding (“interne meerwaarden”)
- 2) Overdracht maar behoud van controle
- 3) Overdracht vennootschappen met overtollige liquiditeiten
- 4) Overdracht vastgoedvennootschappen
- 5) Overdracht aandelen holdingvennootschap ipv werkvennootschap

4.2. Interne meerwaarden

Interne meerwaarden

Aandachtspunt 1 : interne meerwaarden

Verschillende casussen mogelijk :

- 1) verkoop meerderheidsparticipatie aan holding waarin verkoper een meerderheidsparticipatie aanhoudt;
- 2) verkoop minderheidsparticipatie aan holding waarin verkoper een meerderheidsparticipatie aanhoudt;
- 3) verkoop meerderheidsparticipatie aan holding waarin verkoper een minderheidsparticipatie aanhoudt
Voorafgaande Beslissingen nr. 2020.0975 van 23 juni 2020, 2018.0609 van 24 juni 2018, ...;
- 4) verkoop meerderheidsparticipatie aan holding waarin verkoper géén participatie aanhoudt
Voorafgaande Beslissingen nr. 2019.0454 van 10 december 2019, ...;
- 5) verkoop minderheidsparticipatie aan holding waarin verkoper een minderheidsparticipatie aanhoudt
Voorafgaande Beslissingen nr. 2020.1520 van 7 juli 2020, 2017.1029 van 20 maart 2018, ...

= Enkel gevallen 1 en 2 zijn een “interne meerwaarde” (overdracht aan “eigen” holding) !

Geval 1 : Jaarverslag DVB 2016, p. 67 – 68

De aanvragers willen een vennootschap NEWCO oprichten door een inbreng in natura van hun respectievelijke deelnemingen maar wensen de gelijkheid 50/50 te behouden. Gelet op de ongelijke vermogens van de **heer en mevrouw**, maakt de verkoop van de deelnemingen aan een vennootschap NEWCO, voor het gedeelte dat 200.000 EUR overschrijdt, in plaats van de inbreng, gelijkheid tussen beide vennoten mogelijk.

Het belangrijkste probleem dat zich stelt in dit dossier is dat om een evenwicht 50/50 in de holdingvennootschap NEWCO te bereiken, mijnheer slechts een beperkt deel van zijn participatie kan inbrengen en het grootste gedeelte moet verkopen.

Mijnheer brengt 9% van zijn vermogen in en verkoopt het saldo, met name 90% (180.000 EUR) aan zijn holdingvennootschap die hij samen met zijn vrouw houdt in een **50/50-verhouding**.

Geval 1 : Jaarverslag DVB 2016, p. 67 – 68 (vervolg)

Het College beslist dat de ongelijke vermogens van de partners in principe nooit een voldoende reden is om een verkoop aan zijn “eigen holding” te verantwoorden, behoudens in het bijzondere geval waarin deze verrichting de toetreding mogelijk maakt tot het aandeelhouderschap van een derde investeerder (of van medewerkers) die een substantiële meerwaarde bieden voor de exploitatie van de vennootschap of de duurzaamheid ervan kunnen verzekeren (wat in casu niet het geval is omdat de aanvragers actief zijn in domeinen die niets met elkaar te maken hebben).

- ⇒ Meerwaarde niet vrijgesteld : géén normaal beheer privé-vermogen
- ⇒ Verkoper heeft 50% deelneming in de holding, maar wél 100% deelneming samen met zijn vrouw...
- ⇒ Zie eerder : indien zuiver gescheiden vermogens : wél aanvaard door DVB !

Geval 2 : Jaarverslag DVB 2021, p. 32 – 33

Dhr. A bezit de helft van de aandelen van de operationele vennootschap, zijn echtgenote en zijn zoon bezitten elk een minderheidsparticipatie. De holdingvennootschap zou opgericht worden door de inbreng van een zeer beperkt aantal aandelen van de operationele vennootschap door het echtpaar A-B en een inbreng in geld door de zoon.

In de nieuwe holdingvennootschap wordt dhr. A meerderheidsaandeelhouder en zijn echtgenote en zoon elk minderheidsaandeelhouder.

De geplande verrichtingen kaderen in de:

- oprichting vanuit de holdingvennootschap van een nieuwe buitenlandse vennootschap;
- geleidelijke integratie en toename van de participaties van de kinderen van het echtpaar A-B in de familiezaak (het echtpaar heeft naast de actieve zoon ook nog een ander kind dat niet actief is);
- erfrechtelijke overgang naar de volgende generatie.

Geval 2 : Jaarverslag DVB 2021, p. 32 – 33

De DVB is van mening dat de geplande verrichtingen **niet kaderen binnen het normaal beheer van een privévermogen** daar:

- het echtpaar A-B, dat samen meer dan 90 % houdt van de operationele vennootschap, nagenoeg alle aandelen verkoopt aan de holding, terwijl ze samen bijna 90 % blijven houden in de holding en ze onrechtstreeks 80 % behouden in de operationele vennootschap;
- zelfs als de participatie van dhr. A individueel bekeken wordt, de DVB van oordeel is dat er sprake is van een **verkoop aan eigen holding**. Hij verkoopt nl. zijn 50 %-participatie van de operationele vennootschap bijna volledig aan de holding waarvan hij de meerderheid zal aanhouden (meer dan 50 %) en blijft onrechtstreeks ook meerderheidsaandeelhouder van de operationele vennootschap (meer dan 50 %);

Geval 2 : Jaarverslag DVB 2021, p. 32 – 33

De DVB is van mening dat de geplande verrichtingen **niet kaderen binnen het normaal beheer van een privévermogen** daar:

- na de geplande verrichtingen stijgt het (rechtstreekse en onrechtstreekse) belang van het actieve kind in de operationele vennootschap slechts gering. Het andere kind zal, net als voor de verrichtingen, geen aandelen bezitten in de nieuwe structuur. Na de geplande verrichtingen is er dus enkel een eerder geringe toename van het aandeelhouderschap van het actieve kind, **zodat er niet echt sprake is van een erfrechtelijke overgang naar de volgende generatie.**

Aandachtspunten inzake interne meerwaarden : conclusie

1) Wordt veelal beschouwd als buiten normaal beheer privé-vermogen, behalve :

- waarin deze verrichting de toetreding mogelijk maakt tot het aandeelhouderschap van een derde investeerder (of van medewerkers) die een substantiële meerwaarde bieden voor de exploitatie van de vennootschap, of
- de duurzaamheid ervan kunnen verzekeren
- Planning van een erfrechtelijke overgang

Aandachtspunten inzake interne meerwaarden : conclusie

- 2) “Eigen holding” = holding waarin inbrenger/verkoper **rechtstreeks of onrechtstreeks de meerderheid van de aandelen heeft**
- 3) Maar toch ook oppassen met verkopen aan holding waarin men géén meerdeheidsaandeelhouder is, maar wél meerderheidsaandeelhouder is met de partner
- 4) Ook oppassen als hetzelfde resultaat met een inbreng van aandelen bekomen kan worden !

4.3. Overdracht met behoud van controle

Geval 1 : Jaarverslag 2015 DVB, p. 71

De aanvrager heeft de Nederlandse nationaliteit. Uit zijn eerste huwelijk heeft hij meerderjarige kinderen en uit zijn tweede huwelijk heeft hij minderjarige kinderen. De oudste kinderen zijn sedert enkele jaren actief in de Nederlandse groep. De aanvrager houdt (middels een STAK) alle aandelen aan van de Nederlandse holding bv Z. Bv Z houdt alle aandelen van de Nederlandse actieve vennootschap waarin het topmanagement is gecentraliseerd. Deze centrale exploitatievennootschap heeft direct en indirect aandelen in verschillende exploitatievennootschappen wereldwijd.

De aanvrager wenst op korte termijn een eerste deel van de groep over te dragen aan zijn kinderen. Hiertoe richten de kinderen elk een persoonlijke holdingvennootschap op. Vervolgens richten deze persoonlijke vennootschappen een Belgische familiale vennootschap op waaraan de aanvrager 20% van zijn gecertificeerde aandelen verkoopt. De aanvrager wil niet dat zijn kinderen hun belang in de groep zonder tegenprestatie verkrijgen. Hij is dan ook voornemens om **5% te schenken aan zijn kinderen en 20% te verkopen aan de familiale holdingvennootschap.**

Geval 1 : Jaarverslag 2015 DVB, p. 71

De groep heeft een aanzienlijke waarde zodat de aanvrager een aanzienlijk bedrag verkrijgt naar aanleiding van voormelde verrichting. Bijkomend dient opgemerkt te worden dat in de topholding reeds meerdere malen aanzienlijke kapitaalverminderingen plaatsvonden. Er werden nooit dividenden uitgekeerd.

De DVB is van mening dat de geplande verrichtingen in hoofdzaak fiscaal geïnspireerd zijn (belastingvrij middelen overhevelen naar de aanvrager). Na de verrichting blijft de aanvrager de volledige controle behouden. Een aantal van de kinderen is minderjarig. Hun persoonlijke vennootschappen zullen tot hun 25 jaar gecontroleerd worden door de aanvrager als bewindvoerder. De aanvrager wenst zijn aandelen te verkopen omdat hij wil dat zijn kinderen leren “ondernemen”. Deze redenering kan enkel ingeroepen worden voor de meerderjarige kinderen maar wordt ontkracht door het gebrek aan controle (controle blijft volledig bij de aanvrager). Wat betreft de minderjarige kinderen zal de overnameprijs terugbetaald zijn vooraleer zij enige invloed kunnen uitoefenen op het bestuur van de groep

Geval 2 : Jaarverslag DVB 2015, p. 72 – 73

De heer en mevrouw A, allebei veertigers, wensen de groep van ondernemingen over te dragen aan hun kinderen waarvan er nog bepaalde minderjarig zijn. De ouders wensen zichzelf van de nodige financiële middelen te voorzien om te voldoen aan hun levensbehoeften en daarom beogen zij X te verkopen aan een door de kinderen (99%) en een ander familielid (1%) op te richten HOLDCO.

Enkel de meerderjarige kinderen zullen optreden als oprichter omdat de overige kinderen nog minderjarig zijn. **De heer en mevrouw A hebben evenwel geenszins de bedoeling om de bestuursbevoegdheden ook meteen aan de kinderen over te dragen.** Hiertoe zullen de aandelen van de HOLDCO worden overgedragen aan een STAK waarover de heer A de zeggenschap/controle zal hebben.

Vervolgens wordt aan de meerderjarige kinderen de verplichting opgelegd om de door hen verkregen certificaten, telkens voor een bepaald deel, over te dragen aan de minderjarige kinderen op het ogenblik dat ze meerderjarig worden.

Geval 2 : Jaarverslag DVB 2015, p. 72 – 73 (vervolg)

Het komt er dus op neer dat de heer en mevrouw A de vermogensrechten van de groep overdragen aan de kinderen **maar dat ze de zeggenschap blijven behouden over de groep.**

Vervolgens zullen de heer en mevrouw A hun minderheidsparticipatie in de IMMO-vennootschap aan marktconforme prijs overnemen van X alsook het privé onroerend goed behorend tot de activa van X en bepaalde onroerende goederen en overige vorderingen behorend tot de activa van E.

De DVB is van mening dat de voorgelegde verkoop **geen normale verrichting van beheer van een privévermogen** is omdat :

- (i) een overdracht wordt beoogd aan de HOLDCO van de kinderen waarvan bepaalde zelfs nog niet kunnen optreden als oprichter omdat ze minderjarig zijn, en
- (ii) ze ook nog niet de leeftijd bereikt hebben waarop ze kunnen uitmaken of ze werkelijk interesse hebben om de groep verder te zetten

Aandachtspunt inzake overdracht met behoud controle

- Wordt aanzien als geen “echte” overdracht en dus fiscaal geïnspireerd

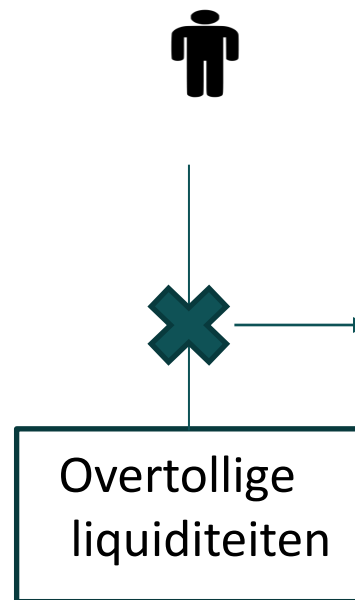
4.4. Overtollige liquiditeiten

Overtollige liquiditeiten

Aandachtspunt : verkoop vennootschap met overtollige liquiditeiten

RV op uitkering liquiditeiten

Indien verkoop aandelen :
Belastingvrije meerwaarde

Zie tweede « advies » Dienst Voorafgaande Beslissingen van 22 maart 2013 omtrent meerwaarden op aandelen

« De Rulingcommissie zal zich er ook van verzekeren dat de verrichting niet tot doel heeft om overtollige liquiditeiten die voorheen door de operationele vennootschappen werden opgebouwd, belastingvrij uit te keren. De aanvragen zouden bij dergelijke situaties kunnen overwegen om voorafgaand aan de verrichting dividenden uit te keren die overeenstemmen met deze overtollige liquiditeiten »

Overtollige liquiditeiten

Fiscale aandachtspunten

- Niet enkel “pure” kasgeldvennootschappen geïsoleerd ! Ook operationele vennootschappen met overtollige liquiditeiten, zowel bij interne meerwaarden als externe meerwaarden, ...
- Fiscus kan aanvallen (art. 344, §1 WIB 92) via :
  - Belasting van de meerwaarde als diverse inkomen in hoofde van de verkoper (géén “normaal beheer privé-vermogen”)
  - Aanslag roerende voorheffing
- Risico speelt in principe bij verkoop van aandelen en niet bij inbreng : bij inbreng verkrijgt overdrager immers géén liquiditeiten en de inbrengontvangende vennootschap slechts een beperkt gestort kapitaal
- Zou in principe niet moeten spelen bij verkoper-vennootschap, aangezien voor een verkoper-vennootschap er 100% DBI-aftrek is en de RV géén eindbelasting is (waardoor er dus geen belasting ontweken wordt)

Wat zijn « overtollige liquiditeiten » ?

Zie tweede « advies » Dienst Voorafgaande Beslissingen van 22 maart 2013 omtrent meerwaarden op aandelen

- Rekening houden met de bedrijfspolitiek en de behoefte aan liquiditeiten nodig voor de normale werking van de groep
- Indien overtollige liquiditeiten na de inbreng : aan te wenden voor concrete investeringen.

Wat zijn « overtollige liquiditeiten » ? (vervolg)

Derde « advies » Dienst Voorafgaande Beslissingen : 28 november 2013

- géén onderscheid in geval de overtollige liquiditeiten bestaan uit een
  - « spaarpot » in de vorm van effectieve geldbeleggingen,
  - onroerend goed dat geen deel uitmaakt van de kernactiviteit »

Overtollige liquiditeiten

Wat zijn « overtollige liquiditeiten » ? (vervolg)

Voorafgaande Beslissing nr. 2020.1520 van 7 juli 2020, nr. 19.6

« de aanwezige liquiditeiten binnen de groep zullen aangewend worden door de in aanvraag uiteengezette **investeringen** en als **buffer** tijdens de economisch onzekere période n.a.v. Covid-19 »

Overtollige liquiditeiten

Wat zijn « overtollige liquiditeiten » ? (vervolg)

Voorafgaande Beslissing nr. 2022.0197 van 7 mei 2022 2020, nr. 12

« Les liquidités évoluent fortement d'une année à l'autre ce qui s'explique par l'activité immobilière de la société et (...), elle ne sont pas à considérer comme excédentaires :

In mio EUR	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022
Liquidités	1,4	2,3	1,65	6,7	14,66	14,39
Dettes	0,2	0,6	90,4	5	13,17	12,96
Disponibles	1,2	1,7	-88,75	1,7	1,49	1,43

⇒ **Ook rekening houden met de schulden en volatiel karakter van de liquiditeiten !**

Overtollige liquiditeiten

Geval 1 : Jaarverslag DVB 2015, p. 70 – 71

Aanvrager bezit alle aandelen van buitenlandse vennootschap X, en X bezit 35% van binnenlandse dienstverleningsbedrijf NV Y.

Recent heeft X de aandelen in NV Y verkocht aan een derde partij, en **bezit X enkel nog liquiditeiten die geïnvesteerd zouden worden.**

Aanvrager wenst de aandelen in NV X **te verkopen aan zijn eigen managementvennootschap BVBA B.**

BVBA B beschikt niet over voldoende liquide middelen om de aankoopprijs te betalen, waardoor een groot deel van de schuld zou geboekt worden als R/C tov de aanvrager. Op termijn zou X geliquideerd of gefuseerd worden met BVBA B.

- ⇒ Fiscaal geïnspireerd : door de verkoop van X aan BVBA B zullen een groot deel van de middelen belastingvrij doorstromen naar aanvrager, en dus niet worden geïnvesteerd.
- ⇒ Gelet op de latere liquidatie of fusie met BVBA B is er géén sprake van **normaal beheer van het privé-vermogen**

Geval 2 : Jaarverslag DVB 2017, p. 38

De heer X bezit alle aandelen van vennootschap A. Vennootschap A is een holdingvennootschap die participaties bezit in exploitatievennootschappen. De kinderen van de heer A bezitten de aandelen van de holdingvennootschap B. De heer X heeft een leeftijd bereikt waarop hij zijn aandelen in vennootschap A wenst over te dragen naar de volgende generatie.

De heer X wenst de aandelen van vennootschap A te verkopen aan vennootschap B. **Vennootschap A heeft een grote vordering op vennootschap B, de kopende vennootschap.** De overeenkomst werd zeer recent verlengd en het bedrag werd verhoogd. Voor vennootschap A gaat het om **overtollige liquiditeiten** die uitgeleend worden aan de kopende holding, vennootschap B. Deze middelen worden door vennootschap B niet geïnvesteerd maar blijven beschikbaar op de bank. **Deze vordering wordt integraal verrekend in de verkoopprijs die hierdoor aanzienlijk stijgt.** De door vennootschap A aan vennootschap B uitgeleende middelen zullen aangewend worden om een deel van de verkoopprijs te betalen en stromen zo door naar de heer X.

Geval 2 : Jaarverslag DVB 2017, p. 38 (vervolg)

Gelet op het feit dat vennootschap A aanzienlijke liquiditeiten uitgeleend heeft aan vennootschap B waardoor de prijs van de aandelen aanzienlijk verhoogd en de uitgekeerde liquiditeiten door vennootschap B niet geïnvesteerd worden maar aangewend zullen worden ter betaling van een deel van de prijs dient deze lening beschouwd te worden als een lening toegestaan door vennootschap A aan vennootschap B om (een groot deel) van de aankoopprijs te betalen aan de heer X.

Dergelijke transactie is fiscaal geïnspireerd. Een voorafgaande terugbetaling van de lening gevolgd door een dividenduitkering van de overtollige middelen is dan ook aangewezen.

Rekening houdend met bovenstaande elementen komen we tot de conclusie dat de heer X door de verkoop van de aandelen vennootschap A indirect middelen zal verkrijgen uit vennootschap A. Bijgevolg kan de vordering die vennootschap A heeft op vennootschap B worden aanschouwd als overtollige liquiditeiten die voorafgaand aan de verkoop dienen te worden uitgekeerd.

Overtollige liquiditeiten

Geval 3 : Jaarverslag DVB 2020, p. 31

De aanvrager is in bezit van quasi alle aandelen van exploitatievennootschap X. Hij wenst inzonderheid omwille van zijn leeftijd en gezondheidsredenen de onderneming over te dragen aan één van zijn zonen, doch deze heeft hiervoor niet de vereiste financiële middelen.

Daarom zou de aanvrager zijn aandelen verkopen aan vennootschap Y, die recent door zijn zoon werd opgericht.

Vennootschap Y zal de aankoop financieren door middel van dividenden die zij zal ontvangen van vennootschap X.

De verkoopprijs die de aanvrager zal ontvangen zal hij eerst gebruiken om zijn rekening-courant schuld ten opzichte van vennootschap X aan te zuiveren.

Overtollige liquiditeiten

Geval 3 : Jaarverslag DVB 2020, p. 31 (vervolg)

In het kader van een aandelenverkoop is de DVB van mening dat vorderingen die de vennootschap bezit op rekening- courant van de aandeelhouders dienen te worden beschouwd als overtollige middelen. Middelen die de vennootschap kan uitlenen aan haar aandeelhouders zijn immers middelen die zij niet nodig heeft voor haar operationele werkzaamheden en dus overtollig.

Voorafgaand aan de verkoopverrichting dienen de overtollige middelen/vordering rekening-courant aan de aanvrager als dividend te worden uitgekeerd.

Geval 4

Vennootschap (“targetvennootschap”) wordt gekocht door een acquisitieholding, die de aankoop financiert met een banklening van 14,3 mio euro.

Een deel van dit krediet wordt achteraf terugbetaald met een intragroepslening vanwege een groepsvennootschap maar ook met het opstromen van dividenden, tantièmes, ...

Fiscus herkwalificeert op basis van art. 344, §1 WIB 92 (anti-misbruikbepaling) een deel van de verkoopprijs (6,3 mio euro) – zijnde het bedrag aan reserves aanwezig in de dochtervennootschappen van de targetvennootschap - in een **dividend, belastbaar in hoofde van de verkoper.**

Hof van Beroep van Antwerpen, 6 september 2022 : stelt de fiscus in het gelijk

- Er waren “overtollige liquiditeiten” aanwezig in de targetvennootschap en haar dochtervennootschappen;
- Een in principe belastbaar dividend werd geconverteerd naar een vrijgestelde meerwaarde op aandelen

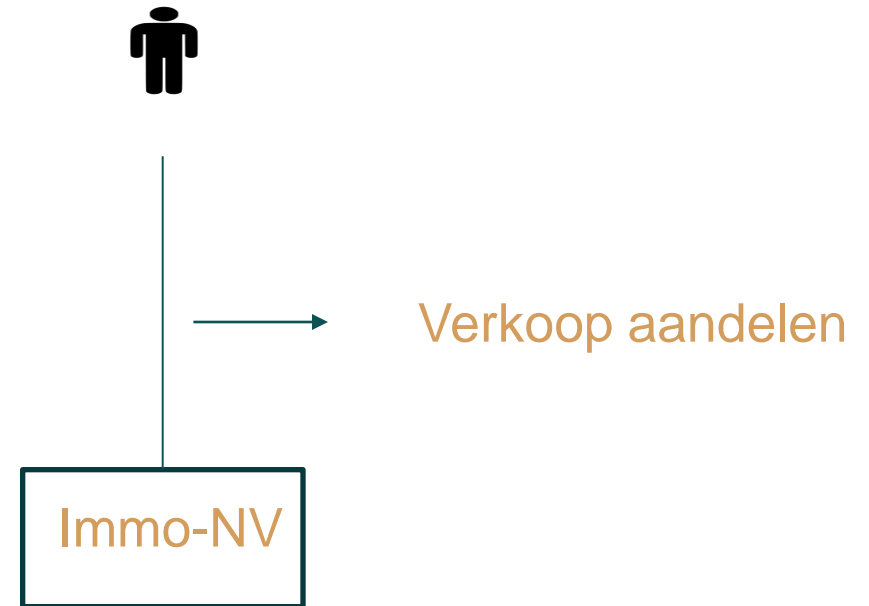
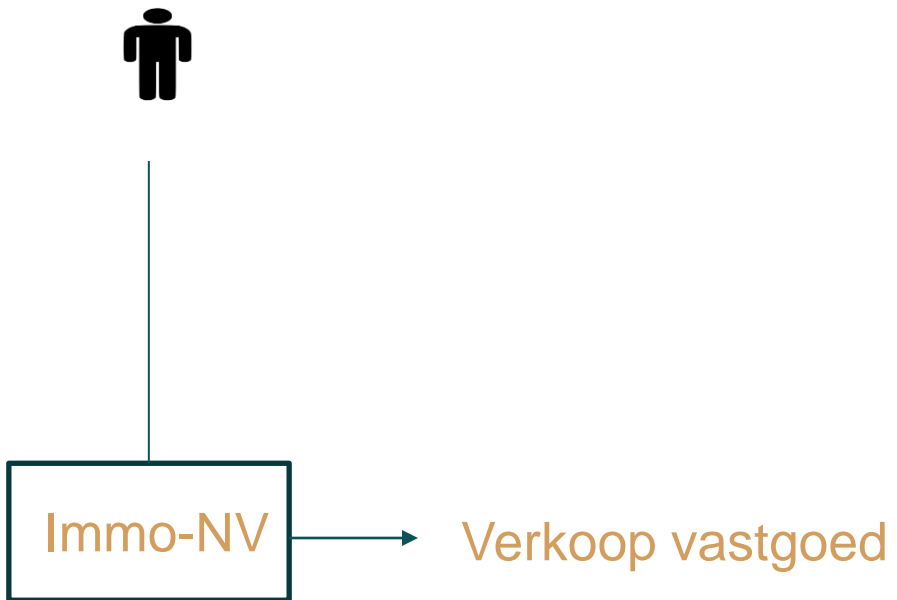
Aandachtspunt inzake overdracht met overtollige liquiditeiten

- Wat zijn overtollige liquiditeiten ? Sommen niet nodig voor operationele activiteit (incl. aflossing schuld) en/of concreet geplande investeringen
- Indien overtollige liquiditeiten : uitkeren voorafgaand aan de overdracht
- Enige arrest tot op heden laat art. 344, §1 WIB 92 toe om een dividend te belasten in de personenbelasting

4.5. Overdracht aandelen vastgoedvennootschap

4.5.1. Directe belastingen

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap φΓΑΑ

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Fiscale voordelen

Verkoop aandelen van IMMO-NV:

geen overdrachtsbelasting op gebouw

geen vennootschapsbelasting op de meerwaarde van het kantoorgebouw

Geen RV bij uitkering netto-meerwaarde aan aandeelhouder

Verkoop vastgoed door IMMO-NV:

wel overdrachtsbelasting

wel vennootschapsbelasting op de meerwaarde op het vastgoed

wel RV bij uitkering netto-meerwaarde aan aandeelhouder

Vennootschap met in zijn actief een uiterst luxueuze penthouse met uitzicht op de villa's van het Zoute...

📍 Kustlaan 107 bus 6, 8300 Knokke-Zoute — Ref. 4584027

Kan het nog duidelijker?

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Geval 1 : Jaarverslag DVB 2013, p. 84

De aandelen van een vennootschap, die ingevolge enkele voorafgaande verrichtingen enkel nog **één gebouw** aanhoudt en **geen enkele activiteit** meer uitoefent, worden verkocht door een natuurlijke persoon aan een **derde**.

De verkoop van de aandelen heeft inzonderheid tot doel de vennootschapsbelasting op de meerwaarde met betrekking tot het gebouw (misbruik van artikel 192 WIB 92) en de taxatie in de personenbelasting van de uit de vereffening voortvloeiende bonus (misbruik van artikel 18, 2^oter, WIB 92) te ontwijken.

De DVB is van mening dat een dergelijke verkoop leidt tot een **fiscaal misbruik** als bedoeld in artikel 344, § 1, WIB 92

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Geval 2 : Voorafgaande Beslissing nr. 2014.659

De NV A is een vastgoedvennootschap waarvan alle aandelen in het bezit zijn van de NV X. De NV A bezit **één kantoorgebouw dat wordt verhuurd aan een derde partij**. De eigendom van de grond waarop het kantoorgebouw werd gebouwd, behoort toe aan een derde partij (andere dan de huurder) en werd voor een periode van 99 jaar in erfpacht gegeven aan de NV A.

De NV X wenst de aandelen van de NV A over te dragen aan een **derde partij**, met name de NV Y (niet verbonden met de huurder noch met de grondeigenaar).

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Geval 2 : Voorafgaande Beslissing nr. 2014.659 (vervolg)

De verkoop van de aandelen van de NV A in de plaats van een verkoop van het kantoorgebouw door de NV A) maakt **geen rechtsmisbruik** uit, gelet op het feit dat:

- . het de enige rechtshandeling is;
- . de aandelenoverdracht niet is voorafgegaan door een andere verrichting (bv. splitsingsverrichting of inbreng) die er toe strekte om het kantoorgebouw af te zonderen van de overige activabestanddelen van de NV A;
- . de **activiteit** van de NV A, met name de verhuur van het kantoorgebouw, na de aandelenoverdracht **zal worden verdergezet**

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Geval 3 : Jaarverslag DVB 2015, p. 73

Dhr X heeft de wettelijke pensioenleeftijd bereikt. Sinds 2010 heeft zijn vennootschap A haar **activiteiten gestaakt**. Vennootschap A blijft echter eigenaar van de bedrijfsgebouwen die sinds enkele jaren worden **verhuurd aan de vennootschap C van zijn zoon**.

Dhr. X wil zijn aandelen in vennootschap A verkopen aan vennootschap C van zijn zoon.

DVB weigert de verrichting goed te keuren omdat deze enkel als doel heeft een verkoop van het gebouw te realiseren (“asset deal”) en niet om een maatschappelijke activiteit, een vastgoedactiviteit of een andere activiteit te verkopen.

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Geval 4 : Jaarverslag DVB 2020, p. 32

Vennootschap X werd destijds opgericht door enerzijds de aanvrager A en zijn moeder.

Alle aandelen van X (behoudens 1 aandeel aangehouden door B) zijn momenteel in handen van A en behoren aldus tot het privé-vermogen van de aanvragers.

Recent heeft A een bod gekregen van vennootschap Z gespecialiseerd in projectontwikkeling voor de aankoop van de aandelen van de vennootschap.

De aanvragers wensen hun activiteiten in de vennootschap X stop te zetten en bijgevolg de aandelen te verkopen aan Z.

De aanvraag strekt ertoe bevestiging te verkrijgen dat de meerwaarde die gerealiseerd wordt bij de verkoop van de aandelen van vennootschap X aan een derde partij niet belastbaar is als divers inkomen in toepassing van de artikelen 90, eerste lid, 1°, WIB 92 en 90, eerste lid, 9°, eerste streepje, WIB 92.

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap^{AAA}

Geval 4 : Jaarverslag DVB 2020, p. 32 (vervolg)

Gelet op de het feit dat de **activiteit van X niet wordt voortgezet** en de aandelen verkocht worden **onder de opschortende voorwaarden van het verkrijgen van een bodemattest en de nodige bouwvergunningen** met het oog op de realisatie van een nieuw onroerendgoedproject, heeft de verrichting tot doel een onroerend goed te verkopen en niet zozeer de aandelen van een vennootschap die in continuïteit haar activiteiten voortzet.

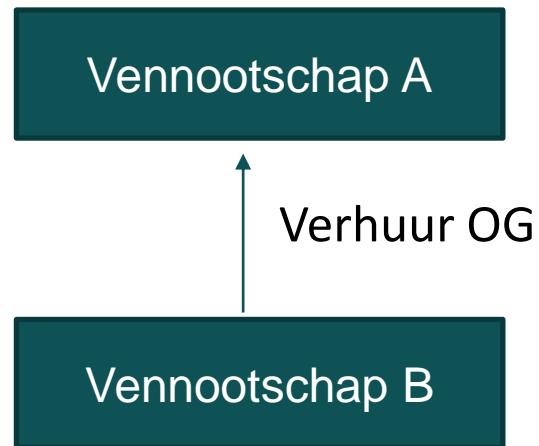
Een dergelijke verkoop leidt tot fiscaal misbruik cfr. artikel 344, § 1, WIB 92, namelijk ontwijking van :

- (i) een meerwaarde op het onroerend goed in de vennootschapsbelasting (misbruik art. 192, WIB 92); en
- (ii) een taxatie in de personenbelasting van de uit de vereffening voortvloeiende bonus (misbruik art. 18, 2^oter, WIB 92).

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap^{AA}

Geval 5 : Jaarverslag DVB 2020, p. 34

In **januari van jaar X** kocht vennootschap A alle aandelen van vennootschap B van een derde partij. Vennootschap B bezit een onroerend goed en een beperkte voorraad handelsgoederen. Onmiddellijk na de aankoop werd een huurovereenkomst afgesloten tussen vennootschap A en vennootschap B op basis waarvan het onroerend goed ter beschikking gesteld werd aan A.

Einde jaar X zijn **alle activiteiten** van vennootschap B **stopgezet**. Op heden wenst men de Belgische groepsstructuur te vereenvoudigen. Er wordt een moeder-dochterfusie vooropgesteld waarbij vennootschap B overgenomen wordt door vennootschap A.

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap PrAA

Geval 5 : Jaarverslag DVB 2020, p. 34 (vervolg)

Standpunt DVB

Aangezien per einde jaar X alle activiteiten van vennootschap B stopgezet zijn, er geen voorraad aangekocht werd sedert de overname en het enige onroerend goed verhuurd wordt aan vennootschap A, kan alleen maar besloten worden dat bij de overname van de aandelen van vennootschap B, vennootschap A niet de intentie had om de vennootschap B over te nemen en de activiteiten verder te zetten. **De enige bedoeling van de aandelentransactie is de verwerving van het onroerend goed. De voorgelegde fusie bevestigt dit.**

De enige door de aanvrager aangehaalde zakelijke overweging voor de fusieverrichting blijft beperkt tot groepsvereenvoudiging en kostenbesparingen die eigen zijn aan elke fusie. Deze zakelijke overwegingen wegen niet op tegen het fiscale voordeel dat met de fusie zal worden behaald (ontwijking van vennootschapsbelasting op de meerwaarden bij liquidatie) zodat de fusieverrichting niet beantwoordt aan artikel 183bis WIB 92 (cf. HvJ, 10 november 2011, zaak C-126/10 Foggia).

Het geheel van de verrichtingen doorstaat evenmin de toets van artikel 344, § 1, WIB 92 bij gebrek aan niet-fiscale motieven.

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap PrAA

Geval 6 : Rb. Antwerpen, 23 maart 2018

Projectvennootschap wordt opgericht om een kantoorgebouw te realiseren in het kader van een openbare aanbesteding.

Op 10 juli 2008 werd een verkoopovereenkomst opgesteld voor de aandelen van de projectvennootschap.

Op 22 november 2010 vond de voorlopige oplevering van het project plaats, en worden de cheques opgemaakt.

Fiscus baseert zich op simulatie en verwerpt de aanpassing in meer van de begintoestand van de belastbare reserves : het zou niet gaan om een meerwaarde op aandelen, maar op een meerwaarde op het gebouw én een stuk van de prijs is een (belastbare) vergoeding voor diensten van projectontwikkeling.

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap Dr A A

Geval 6 : Rb. Antwerpen, 23 maart 2018

Rb. Antwerpen, 23 maart 2018 : stelt de fiscus in het ongelijk

- Simulatie is niet bewezen door de economische en operationele afhankelijkheid van de vennootschappen;
- Simulatie is evenmin onderbouwd door de wijze waarop de verkoopprijs is gebaseerd

Zie ook Rb. Antwerpen 19 november 2018 : stelt de fiscus in het ongelijk :

- De loutere vaststelling dat alternatieve rechtshandelingen tot eenzelfde resultaat zouden leiden, volstaat niet als bewijs van simulatie (partijen die in werkelijkheid een andere rechtshandeling hadden willen stellen)
- Dit geldt uiteraard in het bijzonder indien de vooropgestelde werkwijze door de aanbestedende overheid zelf is vooropgesteld (!)

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap PrAA

Geval 7 : Rb. Brussel, 8 oktober 2009

Belgische projectontwikkelaar richt op 23 maart 2001 een projectvennootschap op met het oog op herontwikkeling van een specifiek onroerend goed in Leopoldwijk in Brussel. Op 3 mei 2001 wordt het onroerend goed aangekocht en op 15 mei 2001 wordt begonnen met de afbraakwerken. Op 5 juni 2001 wordt het onroerend goed ingebracht in de projectvennootschap. Op 8 juni 2001 schrijft de projectontwikkelaar een kandidaat-koper aan en biedt hem aan om de aandelen van de projectvennootschap over te kopen. De eerste contacten met de kandidaat-koper werden gelegd op 18 mei 2001, maar de effectieve verkoop van 90% van de aandelen vond plaats op 28 maart 2002. De andere 10% van de aandelen maakten het voorwerp uit van een optieovereenkomst met een termijn van één jaar.

Fiscus baseert zich op simulatie en belast de meerwaarde op aandelen als meerwaarde op het onderliggende onroerend goed.

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap GRAA

Geval 7 : Rb. Brussel, 8 oktober 2009

Fiscus krijgt ongelijk :

- Fiscus brengt geen enkel element aan dat aantoonde dat de partijen de juridische gevolgen van hun handelingen niet hebben aanvaard;
- De projectontwikkelingsvennootschap werd opgericht vóór de eerste contacten met de potentiële koper werden gelegd (maw er is dus **affectio societatis**);
- Tijdsperiode tussen inbreng van het onroerend goed (juni 2001) en de aandelenverkoop (maart 2002) is niet “verdacht kort”;
- Zelfs een korte tijdsperiode zou op zich nog niet een bewijs van simulatie zijn (zie Brussel, 1 december 2000 – zie verder)

4.5.2. Overdrachtsbelasting

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Casus 1

Onroerend goed wordt ingebracht in een vennootschap voor een waarde van 3.050.000 BEF. **Dezelfde dag** worden de aandelen verkocht voor 2.450.000 BEF.

Fiscus : beschouwt dit als ‘simulatie’ een vermomde verkoop van het vastgoed => registratierechten (nu “overdrachtsbelasting”) verschuldigd

Rb. Hasselt, 3 januari 2001 : stelt de fiscus in het gelijk

- Inbreng onroerend goed gevolgd door aandelenverkoop is op zich geen simulatie, op vw. dat de partijen de gevolgen van hun handelingen aanvaarden (Cass., 20 december 1999);
- hetgeen hier niet het geval is : cheque van 2.450.000 BEF werd reeds uitgeschreven vóór de inbreng;
- Partijen hadden dus niet de bedoeling om aandeelhouder te worden/het onroerend goed te onderwerpen aan het ondernemingsrisico (“**affectio societatis**”)

Bevestigd door **Antwerpen, 30 oktober 2003**

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Casus 2

NV brengt een onroerend goed in voor een waarde van 85.000.000 BEF.

Elf dagen later worden de aandelen verkocht.

Fiscus : beschouwt dit als ‘simulatie’ een vermomde verkoop van het vastgoed => registratierechten (nu “overdrachtsbelasting”) verschuldigd

Rb. Hasselt, 3 maart 2004 : stelt de fiscus in het gelijk

- Inbreng onroerend goed gevolgd door aandelenverkoop is op zich geen simulatie, op vw. dat de partijen de gevolgen van hun handelingen aanvaarden (Cass., 20 december 1999);
- hetgeen hier niet het geval is : de inbrenger en de verkoper hadden al 2 dagen na de inbreng een verkoopovereenkomst gesloten;
- Bovendien had de NV zich in een onderhandse overeenkomst tot de inbreng verbonden tov één van de kopers;
- Partijen hadden dus niet de bedoeling om aandeelhouder te worden/het onroerend goed te onderwerpen aan het ondernemingsrisico (“affectio societatis”)

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Casus 3

Twee dames richten een Luxemburgse vennootschap op door inbreng van een onroerend goed. Twee dagen later verkoopt één van de dames haar aandelen aan een derde. Fiscus baseert zicht op simulatie om het verkooprecht op te eisen. Reden : nav de oprichting werd de maatschappelijke zetel van de vennootschap gevestigd bij de overnemer van de aandelen. Géén “affectio societatis”

Brussel, 1 december 2000 : stelt de fiscus in het ongelijk

- De zeer korte tijdspanne tussen inbreng en verkoop is op zich onvoldoende om te stellen dat er geen affectio societatis is;
- Indien de vennootschap niet geldig zou zijn opgericht wegens gebrek aan “affectio societatis”, moet het verkooprecht gevorderd worden bij een andere belastingplichtige dan de verkochte vennootschap (nl. de uiteindelijke genietter van de overdracht) : de verkochte vennootschap zou dan immers niet bestaan;
- Affectio societatis moet beoordeeld worden **op het moment van de inbreng**;
- In hoofde van de inbrengers was er in casu **wél affectio societatis** : Luxemburgse vennootschap werd opgericht naar aanleiding van de inbreng. Op dat moment hadden de inbrengers dus oprichtersaansprakelijkheid

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Aandachtspunten

- In voormelde rechtspraak hanteerde de fiscus telkens simulatie (gebrek aan **affectio societatis**) om toch het verkoopsrecht te kunnen eisen. Indien de inbrenger géén wil heeft tot onderwerping van het vastgoed aan het ondernemingsrisico, wordt hij geacht van niet alle rechtsgevolgen van de inbreng aanvaard te hebben en eigenlijk de verkoop van het vastgoed gesimuleerd te hebben
- Er is echter ook de algemene **anti-misbruikbepaling** die kan toegepast worden, en die géén simulatie vereist (art. 3.17.0.0.2 VCF) :

“De rechtshandeling, noch het geheel van rechtshandelingen die eenzelfde verrichting tot stand brengen, kan niet worden tegengeworpen aan de administratie wanneer de belastingadministratie aantoont dat de belastingplichtige door middel van de door hem gestelde rechtshandeling of het geheel van rechtshandelingen een verrichting tot stand brengt waarbij hij zich in strijd met de doelstellingen van een bepaling buiten het toepassingsgebied van de bepaling plaatst”

4.5.3. BTW

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Casus 1

Consortium vastgoedpromotoren besluiten in te schrijven op een openbare aanbesteding. Ze richten samen een projectvennootschap op vermits dit één van de vereisten is van de aanbestedende overheid.

Na de gunning van het project werden de aandelen van de projectvennootschap overgedragen aan de aanbestedende overheid, alsook aan een derde partij.

Fiscus eist BTW op overdracht van aandelen : projectvennootschap is artificieel en een deel van de verkoopprijs is een “vergoeding voor dienstontwikkeling”.

Rb. Antwerpen, 9 juni en 23 juni 2017 : stelt de fiscus in het ongelijk

- Fiscus toont niet aan welke diensten verricht zouden zijn door de promotoren
- Oprichting projectvennootschappen was een vereiste voor de gunning van het project

Bevestigd door **Antwerpen, 12 februari 2019**

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Casus 2

Vastgoedpromotoren richten samen een projectvennootschap op om een vastgoedproject te realiseren. Na de voorlopige oplevering van het onroerend goed vindt een aandelentransactie plaats. Ongeveer één jaar na de aandelenoverdracht wordt de projectvennootschap opgeslorpt door haar nieuwe aandeelhouder.

Fiscus eist BTW op overdracht van aandelen : het zou gaan om een gesimuleerde verkoop van het onroerend goed.

Rb. Antwerpen, 30 juni 2017

- Het feit dat de economische werkelijkheid verschilt van de juridische werkelijkheid is niet voldoende om te stellen dat er sprake is van misbruik cfr. art. 10, §1 W.BTW

Bevestigd door **Antwerpen, 12 februari 2019**

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap ITAA

Aandachtspunten inzake overdracht aandelen vastgoedvennootschap

Heeft de vennootschap een vastgoedactiviteit en wordt deze na de overdracht verdergezet ?

- Zo ja : belastingvrije meerwaarde op aandelen
- Zo neen, misbruik : eerder verkoop van het vastgoed

Wanneer is er sprake van een ‘vastgoedactiviteit’ ?

- Zie **Voorafgaande Beslissing nr. 2014.659** : 1 kantoorgebouw waarvan de verhuur aan een derde werd verdergezet = verderzetting activiteit (blijkbaar verschil tussen verkoop aan een derde dan wel aan bv. de huurder zelf)
- Opgepast als de aandelen worden verkocht aan de huurder zelve !
- Het moet uiteraard wel de bedoeling zijn van de aandelen van een actieve vennootschap te verkopen !

Overdracht aandelen vastgoedvennootschap^{DA A}

Aandachtspunten inzake overdracht aandelen vastgoedvennootschap (vervolg)

- Oppassen met een verkoopovereenkomst die is opgemaakt vooraleer het vastgoed wordt ingebracht/opgericht (zie Rb. Hasselt, 3 januari 2001);
- Best aparte vergoeding voorzien voor de ontwikkelaar;
- Prijs voor de aandelen moet bepaald worden als de prijs voor de vennootschap met al haar rechten en plichten, en niet louter op basis van de prijs van het onderliggend vastgoed;
- Verkoper moet (oprichters-)aansprakelijkheid hebben : indien alle aansprakelijkheden van in de beginne bij de koper zijn is er géén affectio societatis (en is er risico op simulatie)

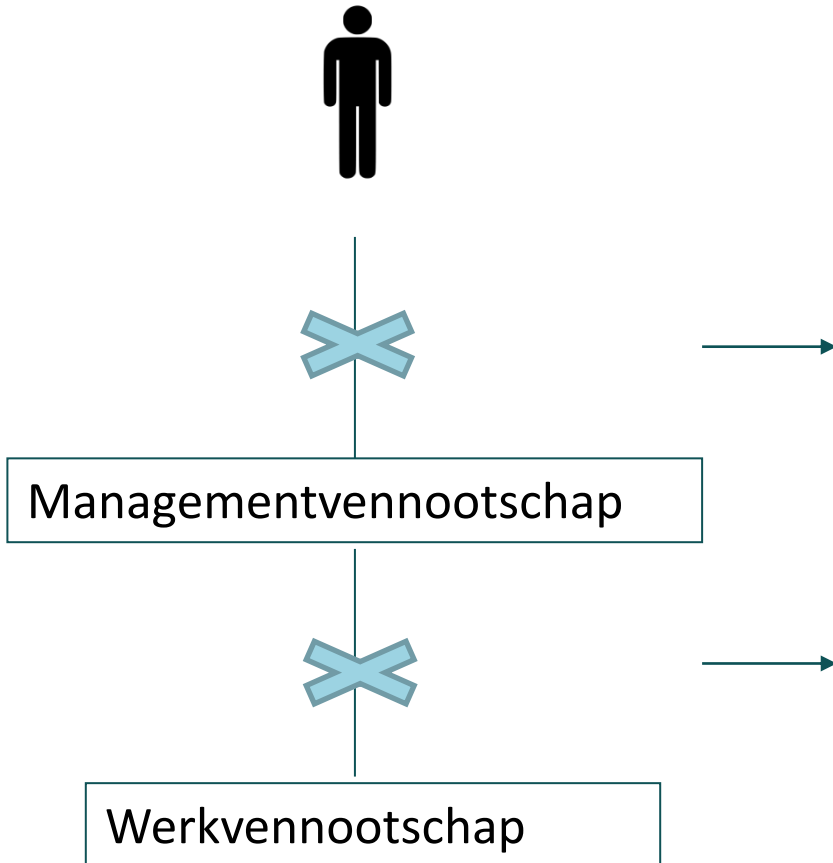
4.6. Overdracht aandelen holdingvennootschap

Overdracht aandelen holdingvennootschap

ITAA

Aandachtspunt : verkoop aandelen holdingvennootschap

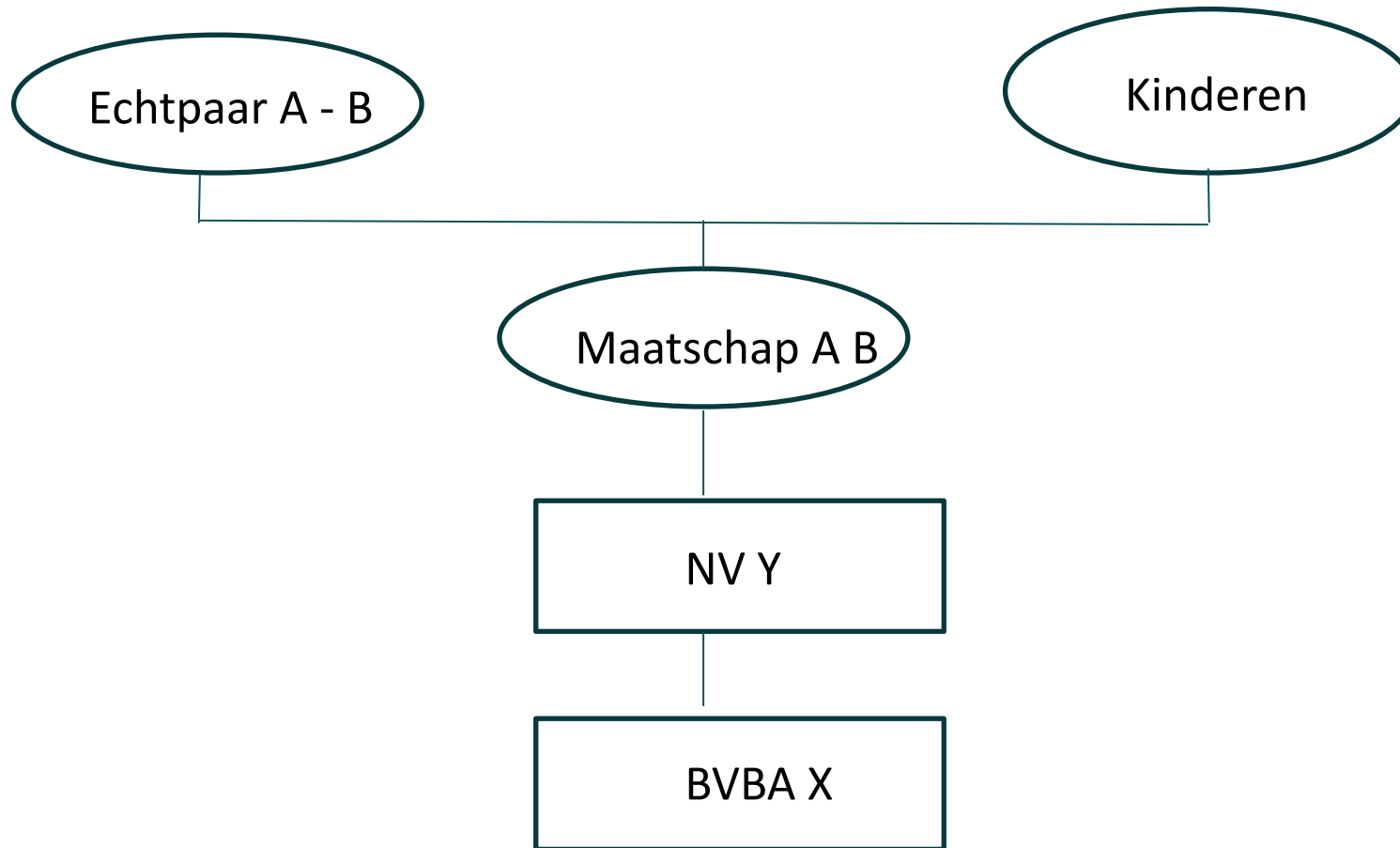

Indien verkoop aandelen managementvennootschap : meerwaarde op aandelen in de personenbelasting

Indien verkoop aandelen werkvennootschap : meerwaarde op aandelen bij de managementvennootschap, maar daarna RV bij uitkering van de gelden door de managementvennootschap aan de zaakvoerder

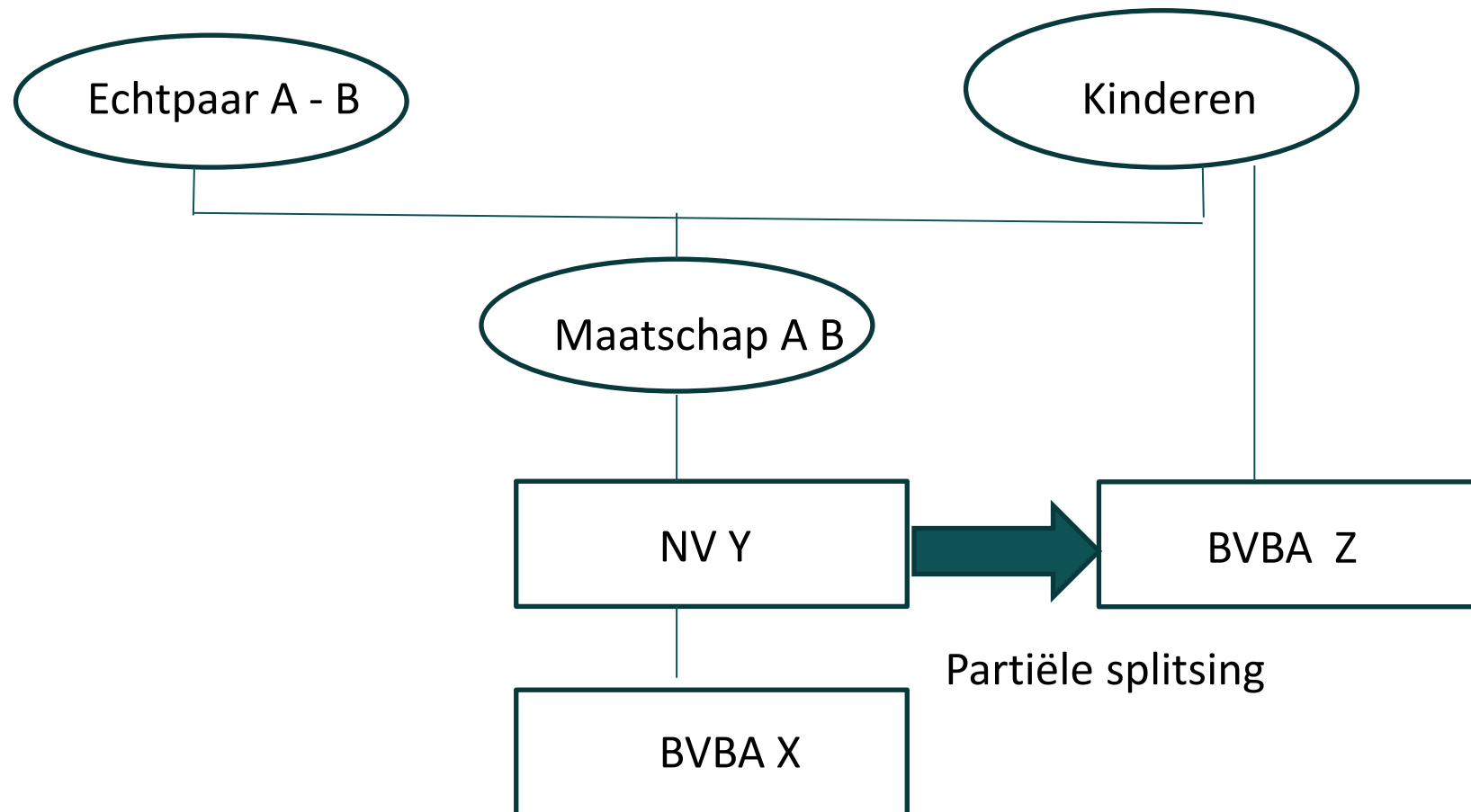
Overdracht aandelen holdingvennootschap ITAA

Geval 1 : Jaarverslag 2015 DVB, p. 69-70

Overdracht aandelen holdingvennootschap ITAA

Geval 1 : Jaarverslag 2015 DVB, p. 69-70 (vervolg)

Overdracht aandelen holdingvennootschap ITAA

Geval 1 : Jaarverslag 2015 DVB, p. 69-70 (vervolg)

- Vennootschap Y is, naast holdingvennootschap van de aandelen van BVBA X en managementvennootschap voor BVBA X, tevens patrimoniumvennootschap (oa gezinswoning van het echtpaar) en exploitatievennootschap (activiteit z)
- Vennootschap Y doet een partiële splitsing waarbij haar activiteit z wordt overgedragen naar BVBA Z
- De gezinswoning wordt door Y overgedragen aan het echtpaar en het overige onroerend goed aan de burgerlijke maatschap
- Tenslotte wenst het echtpaar de aandelen van vennootschap Y over te dragen aan een derde partij

Aangezien het de bedoeling is van de derde partij om de aandelen BVBA X te kopen, dat Y verkoopsklaar gemaakt wordt en dat Y in de nieuwe structuur totaal overbodig wordt, is het logischer dat NV Y haar aandelen in BVBA X verkoopt. Door de aanvragers werd niet/onvoldoende gemotiveerd waarom overgegaan wordt tot de verkoop van de aandelen van de holdingvennootschap ipv de werkvennootschap die uiteindelijk beoogd wordt door de derde partij. De DVB is van oordeel dat deze verrichting fiscaal geïnspireerd is, wat niet kadert binnen het normaal beheer van het privévermogen.

Overdracht aandelen holdingvennootschap ITAA

Geval 2 : Jaarverslag 2015 DVB, p. 70

De heer X bezit 100% van de certificaten van de STAK X die 100%-aandeelhouder is van de buitenlandse holdingvennootschap N. N is zowel management-, holding- als financieringsvennootschap voor de exploitatievennootschap T. N houdt de aandelen T aan, alsook een aanzienlijke pensioenverplichting (ten voordele van de heer X), een aanzienlijke vordering in rekening-courant (ten aanzien van de heer X) en een aanzienlijk bedrag aan liquiditeiten. De heer X wenst de certificaten van de STAK te verkopen aan zijn zoon die eveneens de rekening-courant schuld van de heer X zou overnemen. De heer X zal nog enkele jaren de leiding op zich nemen van T, alsook zal hij bestuurder blijven van de STAK. De zoon zal de koopsom verschuldigd blijven.

De koper is niet zozeer geïnteresseerd in de aankoop van een holdingvennootschap met een aanzienlijke pensioenverplichting ten aanzien van de verkoper, een rekening-courant vordering op de verkoper en aanzienlijke liquiditeiten.

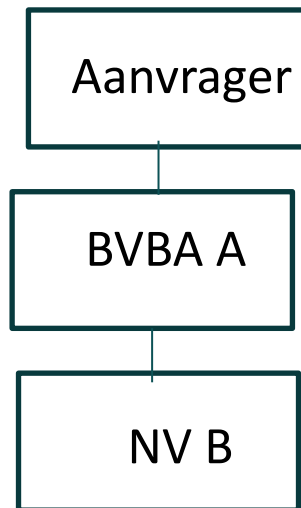
Door de aanvrager werd niet/onvoldoende gemotiveerd waarom overgegaan wordt tot een verkoop van de aandelen van de holdingvennootschap in plaats van een verkoop van de aandelen van de exploitatievennootschap. De DVB is van oordeel dat deze verrichting fiscaal geïnspireerd is.

Overdracht aandelen holdingvennootschap_{ITAA}

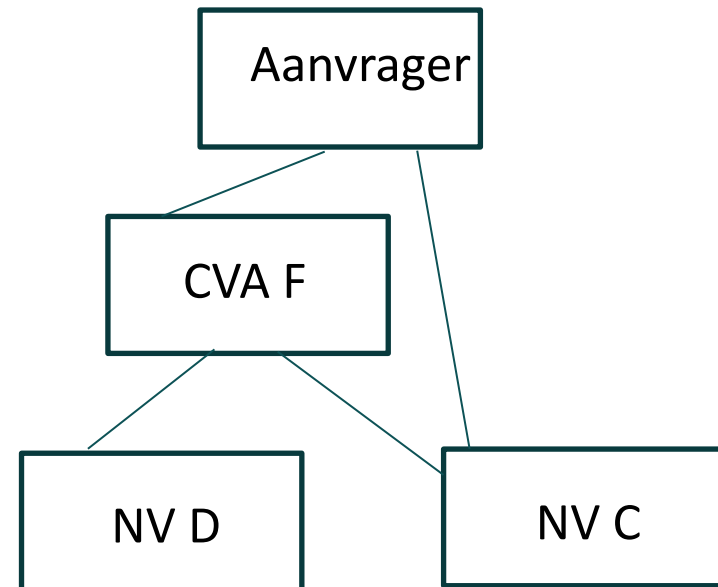
Geval 3 : Jaarverslag 2016 DVB, p. 64 - 67

Een vennootschappengroep ondergaat een reeks partiële splitsingen, waarbij, in het kader van een familiale opvolging, de exploitatie-activiteit afgescheiden wordt van de vastgoedactiviteit.

Exploitatie-activiteit

Vastgoedactiviteit

Overdracht aandelen holdingvennootschap ITAA

Geval 3 : Jaarverslag 2016 DVB, p. 64 - 67

Het opzet van de voorafgaande verrichtingen (partiële splitsingen) was de structuur klaar te zetten voor de opvolging van de aanvrager. Het was de bedoeling dat de actieve kinderen de meerderheid van de aandelen van de holding met exploitatieactiviteiten eronder zouden krijgen en het zieke kind (dat later overleden is) de meerderheid van de aandelen van de vastgoedpoot zou krijgen. Niettegenstaande de intentie van de actieve kinderen om de activiteiten voort te zetten, uit te bouwen en hun vader op te volgen, heeft het overlijden van één van de kinderen één en ander omtrent 'de familiale voortzetting' in perspectief geplaatst. De zin werd ontnomen om de continuïteit van het bedrijf verder te zetten.

Vorig jaar werd de aanvrager dan plots gecontacteerd door een potentiële derde-overnemer die een exceptioneel voorstel heeft gedaan om de BVBA A, met haar 100 % dochter-exploitatievennootschap NV B, te kopen. De potentiële koper is enkel geïnteresseerd in de exploitatieactiviteit maar niet in het vastgoed dat wordt gebruikt voor de operationele activiteiten. Hij zou het vastgoed wel willen huren.

Overdracht aandelen holdingvennootschap ITAA

Geval 3 : Jaarverslag 2016 DVB, p. 64 - 67

Niettegenstaande de partiële splitsingen al werden doorgevoerd, is er sindsdien nog geen aanvang genomen met de vermogens- en successieplanning van de aanvrager zodat bij zijn eventueel overlijden de gewenste aandelenverhouding bij de exploitatie- en de vastgoedtak niet zou bereikt worden. Volgens de aanvrager was het de bedoeling een aanvang te nemen met zijn vermogens- en successieplanning, maar kwam toen de plotse interesse van een derde-koper voor de exploitatietak.

De DVB is van oordeel dat de verrichtingen (partiële splitsingen enkele jaren geleden gevolgd door geplande verkoop) tot doel hebben de NV B op een fiscaalvriendelijke manier te verkopen, nl. door de NV B te verkopen met de bovenliggende holding BVBA A i.p.v. een rechtstreekse verkoop van de NV B wat tot gevolg zou hebben dat het bedrag zou ontvangen worden door de BVBA A en enkel via een dividend of een vereffening (met inhouding RV) bij de aanvrager zou kunnen terechtkomen.

⇒ op basis van artikel 344, § 1, WIB 92 kan op het geheel van de verrichtingen **fiscaal misbruik** kan worden ingeroepen

Overdracht aandelen holdingvennootschap ITAA

Aandachtspunt inzake overdracht aandelen holdingvennootschap : conclusies

- Fiscaal misbruik (vermijding RV) indien de werkelijke bedoeling de aankoop is van de onderliggende exploitatievennootschap

5. Beroepsinkomen

Theorie van het “actief aandeelhouderschap”

Stelling fiscus (F. Vanneste, inspecteur BBI Brugge, T.F.R, 2011, 542 - 543) :

“Indien een bedrijfsleider de aandelen van zijn werkvennootschap verkoopt met een meerwaarde, dan is de band met de beroepswerkzaamheid overduidelijk”

“Een zakenman die zijn beroep uitoefent onder de vorm van een vennootschap kan niet worden beschouwd als een voorzichtige en redelijke privé-persoon, pater familias, maar wel als een zakenman die zijn professionele activiteiten op een professionele manier beheert”

Opmerking : maar toch wilde BBI belasten als een divers inkomen.....(hetgeen contradictorisch is)

Danny 'Samson' Verbiest, heeft een miljoenenstrijd gewonnen tegen de Bijzondere Belastinginspectie. Die eiste meer dan 4,3 miljoen euro belastingen van Verbiest. Dat meldt De Tijd vrijdag.

Verbiest (65) was een van de oprichters van Studio 100, het entertainmentbedrijf achter onder andere K3, Kabouter Plop en Samson. In 2005 verkocht hij zijn aandelen aan medeoprichters Gert Verhulst en Hans Bourlon zonder daarop belastingen te betalen. De belastingsinspectie pikte dat niet en liet Verbiest in 2008 weten dat hij ruim 4,3 miljoen euro belasting moest betalen op de meerwaarde die hij met de verkoop realiseerde. Daarop volgde een lange procedureslag.

Delhaize slokt Cash Fresh op

🕒 11 MAART 2005

De Delhaizegroep heeft de supermarktketen Cash Fresh overgenomen. Cash Fresh heeft vooral filialen in de Kempen, het Mechelse en Limburg. Delhaize betaalde voor de overname meer dan 150 miljoen euro. Voor de 1.260 werknemers verandert er op korte termijn niets.

De Delhaizegroep heeft de supermarktketen Cash Fresh overgenomen. Cash Fresh heeft vooral filialen in de Kempen, het Mechelse en Limburg. Delhaize betaalde voor de overname meer dan 150 miljoen euro. Voor de 1.260 werknemers verandert er op korte termijn niets.

Cash Fresh heeft in heel Vlaanderen 43 supermarkten. Die zijn vooral gesitueerd in de Antwerpse Kempen, de streek rond Mechelen en de provincie Limburg. De hoofdzetel en het distributiecentrum bevinden zich in Turnhout.

Fiscus verliest aanval op miljoenendeals

Redactie 24-02-11, 05:00 Laatste update: 08-09-15, 18:30

De Antwerpse rechtbank in eerste aanleg heeft de fiscus ongelijk gegeven in een zaak die als 'testcase' geldt voor de verkoop van familiebedrijven zonder dat de verkoper daarop belastingen betaalt.

De zaak gaat over de verkoop van supermarktketen Cash Fresh aan Delhaize. De familie Voeten boekte daarop een nettomeerwaarde van 127 miljoen euro, maar betaalde daar - zoals gebruikelijk in België - geen belastingen op, schrijft de krant De Tijd. De fiscus wou die interpretatie van de belastingwet doorbreken en vorderde 42 miljoen euro.

De familie Voeten trok daarop naar de rechtbank, en krijgt nu dus gelijk, aldus De Tijd. De advocaat van de familie-Voeten, Victor Dauginet, vraagt in de krant dat de wetgever nu eens duidelijk bepaalt wat hij in deze materie wel of niet wil

Rb. Antwerpen, 23 februari 2011

Fiscus geeft zich gewonnen in strijd tegen belastingvrije miljoenendeals

29 april 2011 06:00

Lars Bové

Wie zijn aandelen van zijn eigen bedrijf verkoopt, hoeft daar geen belastingen op te betalen. Zelfs als dat miljoenenwinsten oplevert. De Bijzondere Belastinginspectie (BBI) geeft zich gewonnen in twee testcases om dat soort aandelentransacties toch te belasten. De rechtbanken van Brussel en Antwerpen hebben de fiscus ongelijk gegeven en de BBI gaat niet in beroep.

Een van de twee testcases was gericht tegen Danny Verbiest, medeoprichter van het entertainmentbedrijf Studio 100 (Bumba, Samson). Hij verkocht in 2005 zijn aandelen in Studio 100, belastingvrij. De andere zaak ging over de familie-Voeten. Die verkocht eveneens in 2005 haar aandelen in de supermarktketen Cash Fresh aan concurrent Delhaize.

In beide zaken betaalden de verkopers geen belasting op de miljoenenwinsten op basis van artikel 90, 1° van het wetboek van inkomstenbelastingen. Dat artikel belast winsten die zijn gemaakt buiten een beroepsactiviteit, tenzij sprake is van 'normale verrichtingen' bij het beheren van een privévermogen. Al jaren worden in België op basis van dat wetsartikel grote familiebedrijven belastingvrij verkocht. Daar kwam de BBI tegen in het verweer, maar ze heeft de testcases nu dus definitief verloren. Alleen een wetswijziging kan het tij nog keren.

Beroepsinkomen

Aandachtspunt 1 : aanvullende diensten na verkoop

- Indien een deel van de verkoopprijs van de aandelen gekoppeld is aan nog te leveren prestaties door de overdrager
- ⇒ worden toekomstige belastbare beroepsinkomsten geconverteerd naar een belastingvrije meerwaarde op aandelen ?

Beroepsinkomen

Aandachtspunt 1 : aanvullende diensten na verkoop (vervolg)

Voorafgaande Beslissing 2018.0300

Aandeelhouders X en Y hebben al hun aandelen in BVBA A verkocht aan NV B, een derde (onafhankelijke) partij.

Uit de verkoopovereenkomst blijkt dat de verkopers na de closing nog enkele bijkomende diensten m.b.t. lopende projecten dienen te verrichten ten behoeve van de koper.

Afgezien van deze bijkomende diensten zullen de personen niet meer actief zijn bij BVBA A.

Aandachtspunt 1 : aanvullende diensten na verkoop (vervolg)

Voorafgaande Beslissing 2018.0300 (vervolg)

De verkoop van de aandelen kan aanzien worden als het normale beheer van het privé-vermogen (cfr. art. 90, 9° WIB 92) op basis van de volgende overwegingen :

- De aanvragers bezaten de aandelen in BVBA A sinds de oprichting meer dan 5 jaren geleden;
- Geen complexe verrichting noch spitsvondig feitencomplex;
- Meerwaarde is, gelet op bezitsduur en afwezigheid van hoge risico's, niet het gevolg van speculatie cfr. art. 90, 1° WIB 92
- Op moment van de verkoop werden de aanwezige liquide middelen tot een absoluut minimum herleid;
- Verkoopprijs is marktconform : transactie tussen onverbonden partijen;
- **De aanvragers hebben zich geëngageerd hebben om de geraamde inkomsten uit de na verkoop te leveren diensten op te nemen als belastbare beroepsinkomsten (winst) in hun aangifte personenbelasting.**

Aandachtspunt 2 : bezoldiging na verkoop

Voorafgaande Beslissing nr. 2018.0584 van 24 juli 2018

23. De vergoedingen voor de activiteiten die de heer A zal verrichten in Newco en in vennootschap Z zullen worden gefactureerd door de vennootschap X, die vervolgens **een loon zal uitkeren aan de heer A dat in lijn ligt met het loon dat hij vroeger kreeg uitgekeerd.**

24. Derhalve kan worden besloten dat de verkoopprijs van de aandelen van Newco of een gedeelte daarvan **geen verdoken bezoldiging** inhoudt voor de prestaties die de heer A nog in de toekomst zal leveren voor de vennootschappen van de groep H, zodat de verwezenlijkte meerwaarde op deze aandelen niet valt onder het toepassingsgebied van artikel 32 WIB 92.

Aandachtspunt 2 : bezoldiging na verkoop (vervolg)

Voorafgaande Beslissing nr. 2020.0977 van 30 juni 2020

15. De aanvragers hebben ook bevestigd dat, zolang de heer A gedelegeerd bestuurder blijft, de bedrijfsleidersbezoldigingen in dezelfde grootteorde zullen blijven.

De aandelenverkoopprijs houdt dus geen verdoken bezoldiging in die desgevallend onder toepassing van artikel 32, WIB 92 zou kunnen ressorteren.

Aandachtspunt 2 : bezoldiging na verkoop (vervolg)

Voorafgaande Beslissing nr. 2021.0098 van 23 maart 2021

17. De meerwaarde die door de heer A bij de verkoop van de aandelen van vennootschap Y aan vennootschap X zal gerealiseerd worden is geen beloning die de opbrengst vertegenwoordigt van zijn opdracht of taak als bestuurder, zodat zij niet als een bezoldiging (cfr. art 32, WIB 92) kan beschouwd worden. Dit blijkt uit volgende essentiële elementen :

- de aandelenverkoopprijs werd vastgesteld volgens een gebruikelijke methode;
- de heer A zal in de toekomst verder het bestuur waarnemen van vennootschap Y (als natuurlijk persoon) en vennootschap X (als vast vertegenwoordiger van de vennootschap S). Voor het bestuursmandaat binnen vennootschap X zal hij in de toekomst bezoldigd worden op evenredige wijze als de andere bestuurder binnen de vennootschap, zijnde vennootschap T (zie randnummer 4). **Gelet op het feit dat de hoegrootheid aan toekomstige bezoldiging niet lager zal liggen dan wat hij in het verleden ontving voor zijn bestuursmandaat binnen vennootschap Y (waarvoor hij sinds kort niet meer bezoldigd wordt), kan worden aangenomen dat de verkoopprijs van de aandelen van vennootschap Y geen verdoken bezoldiging inhoudt.**

Aandachtspunten inzake risico op beroepsinkomen : conclusies

- 1) indien de verkoper(s) na verkoop nog prestaties leveren aan/voor de verkochte vennootschap : als een beroepsinkomen in de personenbelasting laten belasten
- 2) hoogte bezoldiging na verkoop mag niet dalen, zoniet risico op belastbare beroepsinkomsten

VRAGEN ?